

Godišnji izveštaj **2020**

Kosovska Fondacija za Otvoreno Društvo • kfos.org

Fondacija u 2020 godini

2020. bila je godina Pandemije. Od sredine marta celo osoblje je prešlo na rad od kuće. Ova nova, neočekivana situacija je uticala na rad Fondacije tokom ove godine, pre svega u prilagođavanju akcione strategije i akcionog plana novim uslovima. Prva odluka koju smo doneli je bila da se veliki deo sredstava i angažmana osoblja preusmeri na situaciju koju je prouzrokovalo pojavljivanje pandemije. Isti pristup su imale sve geografske i tematske jedinice OSF-a, dok je veza sa našim kolegama iz menadžmenta OSF-a bila česta i kooperativna. Kao rezultat toga, Fondacija je u drugom kvartalu ove godine uspela da obezbedi dodatni budžet za projekte koje je pripremila kao prvi odgovor za grupe koje je najviše ugrozila ova epidemija. U drugom kvartalu, u saradnji sa najvišim menadžmentom OSF-a i uz odobrenje Džordža Soroša, Kosovu je dodeljeno 1,5 miliona dolara pomoći za ublažavanje mnogih problema koje je prouzrokovala novonastala zdravstvena situacija. Fondacija je odlučila da ta sredstva posveti kupovini 100.000 testova za šta je postojala potreba i to je sprovedeno u potpunoj saradnji sa Vladom, a posebno NIJK-om.

Fondacija je 2020. potrošila više nego dva puta više od osnovnog budžeta sa kojim posluje svake godine zahvaljujući se veoma proaktivnom pristupu osoblja Fondacije koje je neprestano pripremalo predloge projekata za rezervni fond OSF-a. Ovim dodatnim budžetom, Fondacija je pokrila najugroženije grupe: žene koje su izgubile posao tokom pandemije, porodice zatvorenika, RAE zajednice i njihov pristup nastavi preko interneta, kao i u paketima pomoći za najsiromašnije i za najugroženije medije.

Pored mera koje je preduzela da se donekle ublaži teška situacija u zemlji, Fondacija je nastavila da radi i na pitanjima kojima se obično bavi, radeći sa organizacijama civilnog društva čije je otežane aktivnosti usled novih okolnosti pokušala da održi u životu preko dodele grantova. U tom cilju,

Fondacija je organizovala dva otvorena poziva za projekte, što je rezultovalo veoma velikim brojem predloga koji su uglavnom imali za cilj bavljenje mnogim problemima koji su se pojavili u zemlji iz kritičkog ugla, a pre svega aktivnostima koje je preduzela državna uprava radi ublažavanja posledica pandemije.

Ovu godinu su zabeležili mnogi aspekti. Cela Fondacija je radila u vanrednim okolnostima i bila je motivisana da pronađe modalitete delovanja koji bi ostavili pozitivne tragove u radu kojim se bave. Takođe, ovo je bila godina kada smo uspeli da donesemo udvostručeni budžet i upravljamo njime na najbolji mogući način. Tokom godine smo održali kontakte i saradnju sa našim višegodišnjim partnerima kojima smo pomogli da nastave sa svojim uobičajenim aktivnostima. Osoblje je bilo neprekidno mobilisano i motivisano da doprinese mnogo više nego ikada ranije tokom ovog vanrednog stanja.

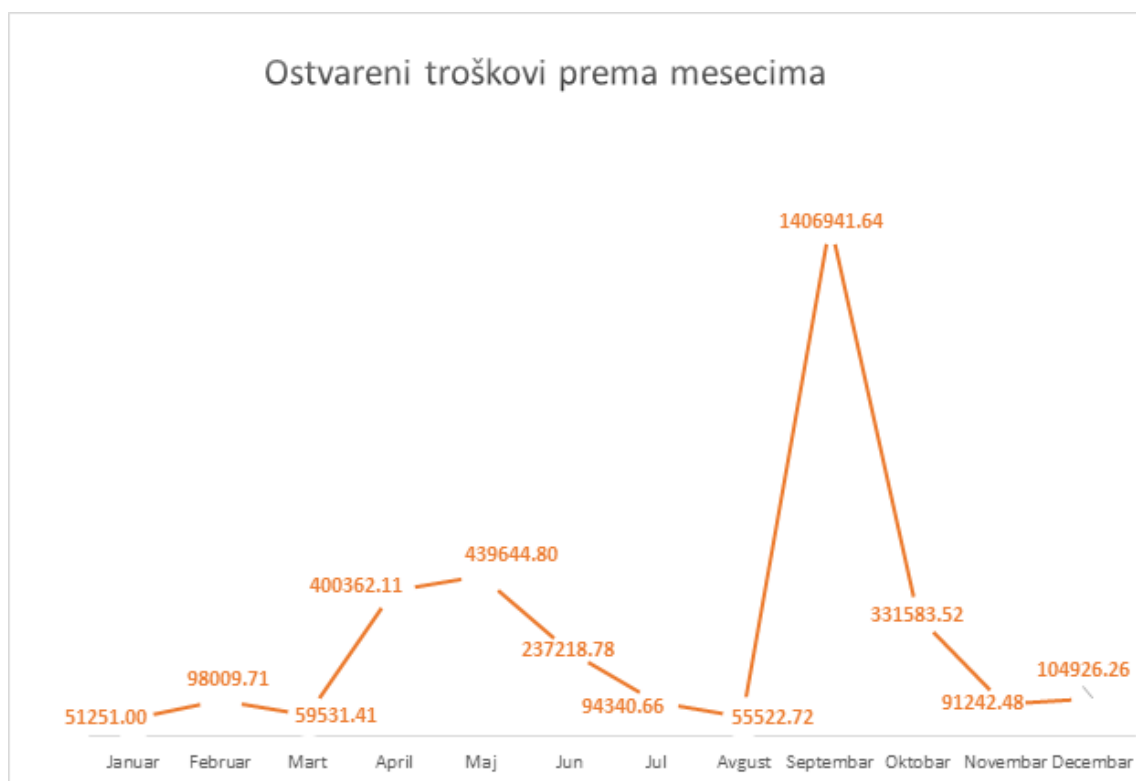
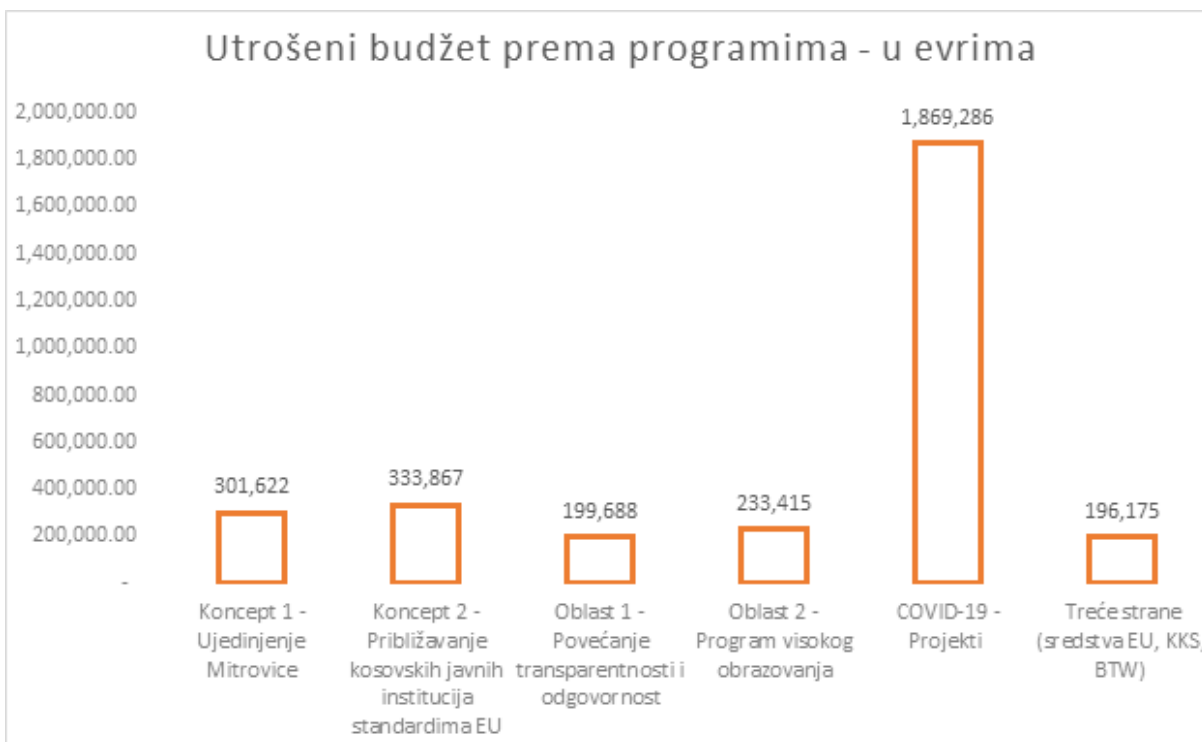
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

SAŽETI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ TROŠKOVA KFOS-a

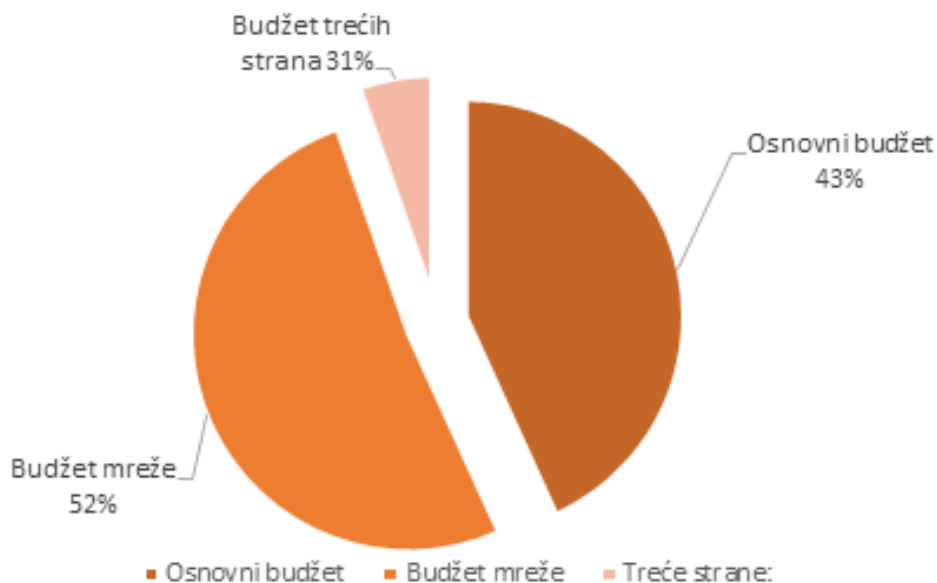
za period januar - decembar 2020

Br.	Specifikacija	Budžet u evrima	Utrošeno evra	% utrošenog
1	*Sredstva osnovnog budžeta za 2020. godinu			
	Koncept 1 - Ujedinjenje Mitrovice	301,622.25	301,622.25	100.00
	Koncept 2 - Približavanje kosovskih javnih institucija standardima EU.	335,531.75	333,866.92	99.50
	Oblast 1 - Povećanje transparentnosti i odgovornost	242,923.72	199,687.65	82.20
	Oblast 2 - Program visokog obrazovanja	234,277.49	233,415.31	99.63
	Covid19 Projekti finansirani iz osnovnog budžeta	141,418.00	141,418.00	100.00
	Prospekt plus Projekti finansirani iz osnovnog budžeta	15,795.66	15,795.66	100.00
	Administrativni troškovi	257,664.94	236,521.85	91.79
Međubir 1:		1,529,233.81	1,462,327.64	95.62
2	Sredstva rezervnog fonda iz budžeta OSF-a za 2020. godinu (Covid19-Projekti)			
	Sredstva iz rezervnog fonda 1 - Pomoć porodicama zatvorenika	95,515.00	95,515.00	100.00
	Sredstva iz rezervnog fonda 2 - Tri posebna projekta za pomoć medijima, zaposlenim ženama i podrška RAE zajednica.	361,489.55	361,489.55	100.00
	Sredstva iz rezervnog fonda 3 - Pomoć za NIJK - Testovi za Covid19	1,270,863.34	1,270,963.34	100.00
Međubir 2:		1,727,867.89	1,727,967.89	100.00
3	Sredstva iz budžeta drugih donatora za 2020. godinu			
	Karl Kubel Stiftung	144,951.86	144,951.86	100.00
	Balkan Tender Watch	35,714.46	35,714.46	100.00
Međubir 3:		180,666.32	180,666.32	100.00
Ukupno budžet i troškovi:		3,437,768	3,370,962	

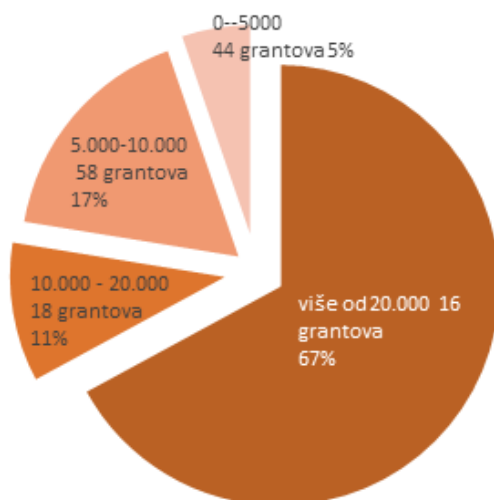
*Preostala sredstva u iznosu od 65.363,52 evra osnovnog budžeta Fondacije se automatski prenose u 2021. godinu u fond izvršnog direktora.

Utrošeni budžet podeljen prema kategorijama finansiranja

Raspodela grantova prema njihovoj vrednosti - u evrima (Uzet je za osnovu ukupni utrošeni iznos prema ovim kategorijama)

Evropski Program

Evropski Program

Približavanje kosovskih javnih institucija EU standardima i politikama i poboljšanje međunarodnog statusa Kosova

Uvod

2020. godina bila je teška godina širom sveta, sa zdravstvenom i ekonomskom krizom koja je obuhvatila sve države i prekinula veze između ljudi i zemalja. Širenje COVID-19 predstavljalo je izazov za Evropsku uniju, čije članice virusom nisu podjednako pogođene, a pandemija je uticala i na odnose EU sa zemljama Zapadnog Balkana. Štaviše, pandemija je uticala i na repozicioniranje državnih strategija zemalja članica EU i zemalja Zapadnog Balkana, ostavljajući tako pitanje evropske integracije u drugi plan.

Pre nastanka krize, Fondacija je bila pokrenula svoje operativne aktivnosti organizujući radne sastanke sa ključnim akterima u Berlinu (januar 2020.) planirajući da će tokom 2020. nastaviti sa inicijativom jačanja položaja Kosova prema dijalogu sa Srbijom. Međutim, ti planovi su odjednom prekinuti zbog pandemije.

U martu, nekoliko dana pre proglašavanja pandemijske krize, Fondacija je organizovana okrugli sto Forum 2015: "Albanija - Kosovo: Dekonstrukcija mita o velikoj Albaniji" zajedno sa Fondacijom za otvoreno društvo za Albaniju (OSFA). Ovaj panel koji je imao kako lokalno tako i regionalno medijsko pokriće na kojem je predstavljeno nekoliko publikacija (ankete i serija radova koji su analizovali regionalnu saradnju između država u regionu) bio je i poslednji javni i fizički događaj kojeg je Fondacija organizovala tokom 2020. godine.

Nakon proglašenja pandemije, vlada Kosova je postavila nove prioritete – kao što je bio i slučaj sa promenom pristupa civilnog društva i Fondacije u ulozi donatora. Od prvih nedelja, Fondacija je

blagovremeno reagovala kroz direktnu pomoć i hitne grantove u cilju pružanja pomoći civilnom društvu i osetljivim zajednicama koje su bile na udaru zdravstvene i ekonomske krize.

U tom cilju, Fondacija je kanalizovala deo svojih osnovnih sredstava u pravcu brzih reakcija, pružajući podršku organizacijama civilnog društva kako bi fokusirale njihov rad na pandemiji, ekonomsku krizu i kako bi prilagodile njihov rad novim okolnostima rada na daljinu. Tokom ovog perioda, većina partnerskih organizacija je prekinulo svoje javne aktivnosti u fizičkim prostorijama i repozicionisali su se kako bi vodili virtuelno zagovaranje putem društvenih mreža, infografika, animacija i kratkih dokumentaraca.

Osim odgovora na pandemiju, Fondacija je nastavila svoje programske aktivnosti pokrećući četvrtu generaciju stipendija Kosovo Research and Analysis Fellowship, i nastavljajući pružanje podrške partnerima za praćenje sprovođenja agende evropskih reformi. Tokom 2020. godine, Fondacija je takođe nastavila sa naporima da zagovara konsenzus u procesu dijaloga između Kosova i Srbije i pokrenula prve projekte za analizu problema i prioriteta regionalne saradnje.

Odgovor na COVID-19

Jedan od prvih hitnih grantova koje je Fondacija dala kao odgovor na pandemiju bila je podrška Udruženja novinara Kosova kako bi novinare na terenu snabdevalo maskama, zaštitnom opremom i predmetima za dezinfekciju. Pored toga, Fondacija je organizovala sastanke sa partnerskim organizacijama kako bi identifikovala ključne tačke u kojima bi naša intervencija bila korisna. Iz tog razloga, Fondacija se fokusirala na pružanju podrške projektima koji informišu građane, analizuju institucionalni odgovor na krizu i prate ponašanje institucija prema pravima

građana tokom vanrednog stanja.

U okviru ovih projekata, Fondacija je podržala Kosovo Glocal u cilju jačanja novinarstva usmerenom na građane i njihovo iskustvo tokom pandemije. Ovaj projekat je obuhvatio izveštavanje i objavljivanje stavova građana tokom pandemije na web stranici Kosovo 2.0 na tri jezika. U međuvremenu, organizacija za borbu protiv korupcije ČOHU analizovao je politike pravosudnih institucija tokom pandemije, posebno analizirajući slučajeve hapšenja kao rezultat mera prevencije pandemije. Jedan od ključnih delova ovog projekta bila je analiza vodećih slučajeva korupcije, čiji bi predmeti mogli zastareti zbog kašnjenja u suđenju uzrokovanim proglašenjem vanrednog stanja. Ovim projektom, ČOHU je na vreme upozorio na vodeće slučajeve poput slučaja Samija Lushtakuja i slučaj bivšeg direktora obrazovanja u Prizrenu.

Pored toga, naši partneri su se takođe fokusirali na detaljnu analizu sposobnosti državnih institucija da odgovore na vreme i efikasno. Institut za napredne studije GAP fokusirao se na analizu budžeta i njegovih ograničenja kako bi odgovorio na olakšanje krize izazvane pandemijom. GAP je pripremio nezavisni izveštaj o uticaju pandemije na kosovski budžet i zagovarao je kod poslanika Skupštine da povećaju javni dug i glasaju o međunarodnim zajmovima.

Organizacija Demokratska za razvoj D4D analizovala je kako je ekonomska kriza značajno uticala na veći broj žena na tržištu rada kroz sprovođenje ankete i objavljivanje izveštaja. D4D je svojim nalazima uspeo da zagovara raspravu o zapošljavanju žena i uspeo je podići svest građana o rodnom razlikama na ekonomskom polju u vezi sa efektima pandemije.

Prištinski institut za političke studije PIPS je pokrenuo projekat za problematizaciju kosovske spoljne politike i kako je na nju uticala pandemija. Kao deo projekta, PIPS je izradio i objavio četiri kratka članka o politikama i objavio seriju infografika koje su objavljene putem društvenih mreža. Kroz tekstove i okrugli sto, PIPS je pokrenuo raspravu o efektu pandemije na spoljnu politiku kada su otkazani ključni sastanci putem kojih je

Kosovo međunarodno unapređivalo svoj interes, poput Generalne skupštine UN-a.

Pored projekata usko povezanih sa našim uobičajenim programskim aktivnostima, Fondacija se fokusirala na omogućavanje digitalizacije rada drugih organizacija civilnog društva. U tom cilju, Fondacija je podržala NVO Grow sredstvima za organizovanje programa zajednice u potpunosti putem Interneta, uključujući sesije psihološkog savetovanja, kulturne programe, kao i diskusije u zajednici. S istim ciljem, Fondacija je podržala Dokufest da prvi put u svojoj petnaestogodišnjoj istoriji organizuje potpuno online izdanje. Podrška Fondacije u ovom pogledu bila je značajna i vitalna za transformisanje najvećeg festivala na Kosovu u digitalni festival. Slično tome, Fondacija je podržala nevladinu organizaciju GERMIN za organizovanje godišnje konferencije "Dijaspora govori", koja je 2020. godine po prvi put održana potpuno online.

Stipendije za istraživanje i analizu - Kosovo Research and Analysis Fellowship (KRAF)

Fondacija je četvrtu godinu zaredom podržala mrežu mladih istraživača iz zemalja regiona i zemalja koje nisu priznate nezavisnost Kosova u cilju adresiranja stereotipnih pogleda i nedostatka znanja o Kosovu. 2020. godine, Fondacija je takođe odlučila da ozvaniči ovu mrežu istraživača brendiranjem inicijative koja sada nosi naziv Kosovo Research and Analysis Fellowship (KRAF).

Tokom 2020. godine, 12 istraživača izabranih prethodne godine nastavilo je raditi na istraživanju i objavljivati svoje novinarske i komentatorske radove. Stotine kolumna i komentara objavljeno je na nekoliko jezika u evropskim i regionalnim medijima. Dvoje istraživača ove generacije uspeo je predstaviti svoja istraživanja u podužem članku u prestižnom britanskom listu The Independent.

Iako je istraživanje završeno prema planu početkom 2020. godine, zbog situacije s pandemijom, objavljivanje trećeg sveska sa akademskim

člancima koji su uredili Ioannis Armakolas i drugi, odgođeno je do kraja godine. Knjiga pod naslovom "Lokalne i međunarodne odrednice državnosti Kosova: Svezak II" finalizovana je u decembru 2020. godine, a promocija je planirana početkom 2021. godine.

Pored objavljivanja sveske i finalizacije istraživanja treće generacije, Fondacija se fokusirala na uspostavljanje mreže prve generacije istraživača i njihovu konsolidaciju kao mreža stručnjaka koji sarađuju. U tu svrhu, u septembru 2020. godine, Fondacija je pokrenula projekat sa istraživačima, podržavajući tako projekte preko kojih oni žele sarađivati u istraživanju i pisanju kratkih dokumenata o politikama. Sedam parova istraživača koji se sastoje od istraživača iz Španije, Severne Makedonije, Grčke, Albanije, Italije, Rumunije itd. rade na istraživanju relevantnih tema u spoljnim odnosima, antikorupciji, evropskim integracijama i obrazovanju. Ova serija dokumenata o politici biće objavljena u prvom tromesečju 2021. godine.

Zalaganje za nastavak evropske reforme i povećanje odgovornosti

Kriza izazvana pandemijom i nemogućnost efikasnog i fizičkog rada odložila je mnoge ciljeve i operativne aktivnosti Fondacije. Međutim, od početka se Fondacija virtualno prilagodila radu i pokušala izgraditi mostove između programskih ciljeva i stvarne situacije na terenu. Jedna od prvih publikacija evropskog programa bila je publikacija detaljne analize "Podrška EU u reakcijama na Balkanu i Kosovu na pandemiju koronavirusa", koju su napisali Gjeraqina Tuhina i Augustin Palokaj. Ovaj izveštaj, koji je virtuelno objavljen u maju 2020. godine, analizira odgovor EU na COVID-19 i pomoć Zapadnom Balkanu. Štaviše, to je jedan od prvih izveštaja koji upozorava vlasti da bi lažne vesti mogle predstavljati ozbiljan problem demokratskim institucijama tokom vanredne pandemije.

Jedan od programskih ciljeva koji je najviše pogođen bio je organizovanje modula

"Produbljivanje znanja o EU" koji su, zbog nemogućnosti organizovanja radionica, odgođeni skoro svi. Jedini modul održan tokom 2020. godine bila je škola istraživačkog novinarstva koju je organizovao ČOHU. Ova škola održana je u junu sa manjim brojem polaznika i bila je fokusirana na temu zaštite životne sredine, kao priprema za rad Zelenog programa Fondacije koji će biti pokrenut 2021. godine.

Mnoge aktivnosti planirane kako bi se ispunili programski ciljevi podrške reformskom programu i sprovođenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju odgođene su za drugu polovinu 2020. godine, kada je Fondacija takođe raspisala javni poziv i dodelila niz grantova za organizacije civilnog društva.

Putem javnog konkursa, Fondacija je izabrala da podrži projekat Prištinskog instituta za političke studije (PIPS) za realizaciju paralelne srednjoročne evaluacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) koji 2021. godine obeležava petu godišnjicu primene. Ovaj projekat je u toku i očekuje se da će biti završen u drugom tromesečju 2021. godine.

Tokom ove godine, Fondacija je podržala i Pokret FOL za realizaciju detaljnog praćenja sprovođenja Ugovora o sektorskoj reformi za Reformu javne uprave. Ovaj ugovor je suštinski dokument u odnosima između Kosova i EU i u prošlosti je služio kao efikasno sredstvo za pokretanje reformi u javnim institucijama. Projekat organizacije FOL omogućava učešće civilnog društva u ovom procesu i ima za cilj povećati efikasnost vlade u sprovođenju njenih obaveza koje proizlaze iz procesa evropskih integracija u vezi sa reformom javne uprave. Očekuje se da će projekat biti završen do kraja prvog tromesečja 2021. godine.

Još jedan projekat evropskog programa koji će se nastaviti do prvog tromesečja 2021. godine je projekat Kosovskog instituta za evropsku politiku, EPIK. Očekuje se da EPIK uradi opštu sektorsku analizu kako bi procenio koliko je pandemija uticaja na proces evropskih integracija, kašnjenja nastala kao rezultat pandemije i politike preduzete za prevazilaženje ovih prepreka.

Demokratski institut Kosova, KDI, takođe će se fokusirati na zakonodavnu reformu sa projektom usredsređenim na donošenje zakona o lobiranju. Očekuje se da će ovaj projekat pomoći budućem zakonodavnom telu da donese zakon koji će povećati transparentnost finansiranja političkih partija na Kosovu. Očekuje se da će projekat biti završen sredinom 2021. godine.

Regionalna saradnja i dijalog

Jedan od ključnih ciljeva evropskog programa Fondacije tokom poslednjih četiri godina bio je poboljšanje međunarodne reputacije Kosova. S tim u vezi, Fondacija je aktivno angažovana poslednjih godina kako bi povećala saradnju između zemalja u regionu i ojačala inicijativu za postizanje konačnog sporazuma između Kosova i Srbije. Ono što je u početku pokrenuto kao projekat Rezervnog fonda, pretvorilo se u jednu od operativnih inicijativa za koje se Fondacija posebno zalagala tokom 2018. i 2019. godine. 2020. godine uslovi za rad u ovom pravcu bili su ograničeni, prvenstveno jer je dijalog između Kosova i Srbije obustavljen zbog carine od 100% na srpske proizvode, a kasnije i zbog nametanja mere reciprociteta od strane vlade Kurtija. Kasnije, kada je dijalog obnovila vlada Hoti i kulminirao Vašingtonskim sporazumom, Fondacija je podržala inicijative dijaloga pridružujući se Platformi civilnog društva za dijalog – inicijativa nekoliko organizacija civilnog društva u podršci procesu i njegovom otvaranju, koju vodi KDI.

Pored toga, Fondacija je pružila direktnu podršku Programu za izgradnju mira na Univerzitetu Columbia u Njujorku kako bi organizovali niz rasprava na visokom nivou o budućnosti dijaloga između Kosova i Srbije. Univerzitet Columbia bio je domaćin ove serije pod nazivom "Virtuelni okrugli stolovi o budućnosti Kosova", sastanaka ključnih aktera u Vašingtonu, Briselu, Tirani, Beogradu i Prištini. U maju 2020. godine projekat je održao okrugli stol sa stručnjacima iz regije Daniel Serwer (Univerzitet Johns Hopkins), kao i sa predstavnicima kosovskih institucija kao što je vršilac dužnosti predsednika Kosova Vjosa

Osmani. U oktobru je projekat pozvao na virtuelni okrugli sto predstavnike američkih institucija, bivšu državnu sekretarku Madeleine Albright, generala Wesleyja Clarkea i kosovskog premijera Avdullaha Hotija.

Pripremajući se za sledeći strateški ciklus, Fondacija je tokom 2020. godine takođe obratila pažnju na problematizaciju spoljnih odnosa i regionalne saradnje. U septembru je kosovska vlada u Sporazumu iz Vašingtona potpisala da će se pridružiti inicijativi za stvaranje područja slobodne trgovine, takozvanoj mini-šengenskoj inicijativi, čiji su do tada članovi bili Srbija, Severna Makedonija i Albanija.

Da bi se uočili efekti ove vrste saradnje, Fondacija je podržala Demokratiju za razvoj D4D, kako bi istražila regionalne implikacije ove inicijative. U okviru projekta, očekuje se da D4D sprovede istraživanje kosovskog javnog mnjenja u vezi sa inicijativom za regionalnu saradnju i da analizira mogućnosti koje pruža ova vrsta saradnje.

Spisak grantova i ostalih troškova:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Sigurno izveštavanje o pandemiji COVID-19	Udruženje novinara Kosova	5,500.00
Dokufest online	Dokufest	18,000.00
Dijaspora govori 2020	NGO Germin	5,000.00
Budžetske mogućnosti i ograničenja za adresiranje krize COVID-19	Institut za napredne studije GAP	4,965.00
Građani u srži: Covid-19	Kosovo Glocal	9,180.00
Institucionalni odgovor na COVID	Organizacija Çohu	9,090.00
Daleko jedan od drugog za jedan-drugog	NGO "Rritu"	9,973.46
Položaj žena na tržištu rada nakon COVID-19: Izazovi i mogućnosti	Demokratija za razvoj	9,110.00
Zagovaranje na polju spoljne politike u procesu prilagođavanja post-Covid situaciji"	Prištinski institut za političke studije, PIPS	9,960.50
Škola novinarstva u organizaciji ÇOHU, 26.-30. juna 2020. u Albaniji	Operativni	12,324.39
Podrška malim istraživačkim projektima u okviru Kosovo Research and Analysis Fellowship (stipendije za istraživače i stručnjake politika)	Operativni	39,500.00
Okrugli sto 'Budućnost Kosova'	Univerzitet Columbia	6,800.00
Tirana Observatory - spoljna politika i IR - Albanski glas o međunarodnim odnosima i spoljnoj politici	Albanian Institute for International Studies, AIIS	10,000.00
Filmski projekat "As I was looking above, I could see myself underneath"	Center for Liberty & Equality, CEL	9,959.00
Konsultantske usluge povezane sa uspostavljanjem i rastom istraživačke mreže Kosovo Research and Analysis Fellowship, četvrta generacija	Operativni	6,000.00
Mirëdita Dobardan 2020	Integra	12,000.00
"Srednjoročna procena sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) tokom prve faze"	Prištinski institut za političke studije, PIPS	16,000.00
"Integracija pandemije: Proces integracije u vreme koronavirusa"	Institut za evropske studije, EPIK	20,990.58
Istraživanje regionalnih implikacija na mini-šengensko područje	Demokratija za razvoj	10,570.00
Usklađivanje institucija sa EU standardima u sektoru javne uprave	Lëvizja FOL!	13,000.00
Suzbijanje korupcije povećanjem transparentnosti, uključivanja i odgovornosti u zakonodavnom procesu na Kosovu	Kosovski demokratski institut, KDI	25,304.00

		263,226.93
Programski troškovi		
Sastanci i konferencije	Operativni	8,002.48
Konsultantske usluge	Operativni	12,699.61
Usluge prevođenja	Operativni	2,466.43
Publikacija i štampa	Operativni	2,784.70
Administrativni troškovi	Operativni	44,686.77
	Suma stavke	70,639.99
	Ukupno	333,866.92

Povezivanje Mitrovice

Povezivanje Mitrovice

Sažetak

Vanredna situacija sa pandemijom tokom cele 2020. godine i brojni događaji u političkoj sferi su predstavljali izazov u svim aspektima kosovskog društva. Ova situacija je predstavljala još veći izazov za manjinske zajednice, kao i marginalizovane grupe uopšteno. Bez obzira na mnogobrojne izazove u ovim neizvesnim vremenima, organizacije civilnog društva i mediji iz manjinskih zajednica su pokazali zrelost, solidarnost i ozbiljnost u svojim aktivnostima, dok se Fondacija prilagodila situaciji i proširila podršku za ove ugrožene grupe iz osnovnog budžeta i rezervnih sredstava OSF-a.

Nedostatak informacija na jeziku zajednica, koje ne govore albanski jezik, od strane relevantnih institucija je bio prvi problem sa kojim se suočila srpska zajednica pre svega odmah na početku proglašenja pandemije i preduzimanja preventivnih mera. Pitanje srpskog jezika, kao drugog službenog jezika prema Ustavu Kosova, predstavlja jedan od problema za koji se srpska zajednica godinama zalaže i ne nalazi adekvatna rešenja. Tri nedelje nakon proglašenja pandemije i pritiska medija, ali i organizacija civilnog društva, ovo je pitanje privremeno rešeno sve dok mere nisu ublažene, kada se ovaj problem opet vratio u pređašnje stanje.

Ukidanje 100% carine na robu iz Srbije, rušenje vlade, dugo očekivani nastavak dijaloga između Kosova i Srbije, sastanak u Vašingtonu i mnogi drugi događaji koji su se dogodili ove godine, iznedrili su i druge političke izazove na kojima su se tokom 2020. angažovale organizacije civilnog društva i srpski mediji.

Svi ovi događaji i situacije koje su obeležile 2020. nisu prošle bez dodatnog angažovanja Fondacije i njenih partnera. Svi programski klasteri koncepta povezivanja Mitrovica su sprovedeni bez većih prepreka prelaskom na on-line format kada god je to bilo moguće.

Rad partnerskih organizacija i dobitnika grantova uopšteno, nakon proglašenja pandemije je preusmeren na on-line rad, što je uticalo na smanjenje broja fizičkih aktivnosti u centrima (CEC) i smanjenim brojem učesnika zbog preventivnih mera fizičkog distanciranja, dok su navedeno zamenile visokokvalitetne on-line diskusije.

Političko okruženje se sve više širi aktivnim učešćem srpskih organizacija civilnog društva, koje donose izvorno, a ponekad i nešto drugačije mišljenje u odnosu na mišljenje političkih stranaka. Raste hrabrost za izražavanje političkog mišljenje koje se razlikuje od „establišmenta“ i to u direktnoj srazmeri sa pokušajima saradnje sa članovima albanskog civilnog društva, o čemu svedoče diskusije koje pripadnici ove dve zajednice realizuju u TV emisiji „Sporazum“.

U nizu analiza koje su tokom ove godine ugovorene u okviru inicijative „Open“, razmatra se na koji način utiče i koje su posledice otvorenosti (openess) srpske zajednice same prema sebi, institucija prema srpskoj zajednici i kako oni vide svoju perspektivu na Kosovu na osnovu prethodna dva.

Ova godina bila je godina kampanja zagovaranja za srpske organizacije i medije. Oni su zagovarali mnoga pitanja, pojedinačno ili zajedno u smeru kosovskih centralnih institucija i lokalnih opštinskih institucija. Takođe je primećena povećana saradnja organizacija civilnog društva i srpskih medija u kampanjama zagovaranja, koja je do sada bila vrlo retka i sporadična.

Za kraj, kao konačni zaključak, može se reći da su ciljevi koncepta u potpunosti ostvareni uprkos vanrednoj situaciji i brojnim društvenim i političkim izazovima.

Centri građanske energije - promovisanje aktivizma i učešća građana

Kao što je navedeno iznad, centri građanske energije su pretrpeli najviše zbog situacije sa pandemijom. Uprkos dobroj volji partnera, u drugom tromesečju ove godine su u većini slučajeva bili prazni. Partneri koji su angažovani na upravljanju centrima su bili savesni i stopirali su sve aktivnosti, privremeno zatvorili centre i prešli na on-line format održavanja aktivnosti. Ovo se promenilo ublažavanjem mera u junu, kada su centri ponovo aktivirani, ali uz strogo poštovanje svih zaštitnih mera koje su naložile kosovske vlasti.

Naša dva partnera koja vode CEC centre su ove godine imala različite programske pristupe i smerove u pogledu sprovođenja aktivnosti u centrima. Dok se Forum za razvoj i međuetničku saradnju (FDMC), koji upravlja CEC centrom u Gračanici, se po svojoj prirodi više bavi humanitarnim i lokalnim projektima, NVO Aktiv, koji upravlja CEC centrom u Mitrovici, je više tink-tenk i zagovaračkog karaktera. Na taj način su se i njihove aktivnosti razlikovale po prirodi i pristupu.

U CEC centru u Gračanici je tokom 2020. sprovedeno ukupno 74 aktivnosti sa 914 učesnika, aktivnosti koje su uglavnom bile humanitarnog i lokalnog karaktera sa 4 otvorene diskusije u kojima su obrađene teme od značaja u to vreme. Fondacija je u potpunosti podržala 31 aktivnost organizovanu u ovom centru, dok su ostale podržali drugi donatori, a koje su sprovele lokalne organizacije.

NVO Aktiv je ove godine imao nešto drugačiji pristup, ne rizikujući nakon proglašenja pandemije i pridržavajući se svojih strateških usmerenja, te je organizovano 14 aktivnosti uz učešće približno 350 učesnika, delom fizički prisustvom, a delom on-line. Ove aktivnosti je Fondacija u potpunosti podržala, dok su do početka pandemije druge organizacije organizovale 34 aktivnosti, sa približno 400 učesnika. Aktivnosti koje je NVO Aktiv or-

ganizovao od septembra do decembra u okviru platforme Mitrovačkog društvenog kluba bavile su se ozbiljnim političkim temama poput dijaloga između Kosova i Srbije, američkim predsedničkim izborima sa kredibilnim učesnicima kao što su Danijel Server, Augustin Paljokaj, Florian Biber, Borko Stefanović i dr.

Spisak i svi podaci o aktivnostima CEC centara koje je Fondacija podržala se mogu naći u prilogu ovog izveštaja kao Aneks I.

Fondacija je u septembru organizovala radionicu za sve programske klastere koncepta povezivanja Mitrovice sa učešćem svih partnera i dobitnika grantova, uključujući organizacije civilnog društva, medije, intelektualce i akademike, a kako bi se ocenio dosadašnji rad i po potrebi prilagodio programski smer. S obzirom na vanrednu situaciju, radionica je održana u malim grupama sa do 7 učesnika. Jedna do ovih radionica se takođe pozabavila radom, efektivnošću i efikasnošću CEC centara.

Zaključci izvedeni tokom ove jednodnevne radionice su da bi CEC centri trebali (1) da se prilagode kontekstu i pre svega lokalnoj zajednici, ali takođe i da bi trebali obrađuju teme od političkog značaja, posebno one koje utiču na srpsku zajednicu, (2) da se pronađu načini kako bi se održao interes za korišćenje centara, kao i masivizovao broj aktivnosti koje organizuju sami centri i broj učesnika; jedan od načina za to je organizovanje zabavnih, umetničkih i kulturnih aktivnosti koje su do sada dale rezultat, (3) da podrže druge male lokalne organizacije kao i samu zajednicu u programima koji odgovaraju njima, (4) da razmišljaju i planiraju proaktivno za nastavak rada centara u vanrednim situacijama - iako su centri bili u službi zajednica u vreme pandemije, ovu podršku treba nastaviti još snažnije i sa programima i u formama koji odgovaraju situaciji.

Spisak grantova i ostalih troškova:

obezbeđivanju ravnoteže političkih

Naziv projekta/inicijative	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Upravljanje CEC centrom u Mitrovici	NGO Aktiv	23,920.00
Upravljanje CEC centrom u Gračanici	Forum za razvoj i međuetničku saradnju	23,940.00
Socijalni klubovi za mlade u vreme pandemije I	Komunikacija za društveni razvoj	2,200.00
Mitrovački društveni klubovi	NGO Aktiv	9,000.00
Gračanička veza	Forum za razvoj i međuetničku saradnju	5,580.00
Socijalni klubovi za mlade u vreme pandemije II	Komunikacija za društveni razvoj	5,370.00
Život i rad sa kovidom	Medija centar	5,040.00
	Međuzbir	75,050.00
Programski i administrativni troškovi		
Ostali administrativni troškovi	Operacionale	1,698.73
	Međuzbir	1,698.73
	Ukupno	76,748.73

Emisija TV diskusija „SporaZoom - Podsticanje i olakšanje dijaloga između kosovskih Srba i Albanaca

Iako je cilj ovog programskog klastera koncepta povezivanja Mitrovice raspodeljen u svim ciljevima ovog koncepta, široj javnosti je vidljiviji u emisiji TV diskusija „SporaZoom“. Ova emisija se bavi ozbiljnim i često teškim političkim temama u formatu koji se ne može naći u medijima na Kosovu, a veoma retko i u medijima u Srbiji i uopšteno u regionalnim medijima.

Format emisije podrazumeva učešće srpskih i albanskih gostiju sa Kosova i iz Srbije i često učešće regionalnih i međunarodnih gostiju. Posebna pažnja je posvećena

misli, stavova i sklonosti, što se obezbeđuje pažljivim odabirom gostiju i pripremanjem pitanja za svakog gosta posebno, posvećujući veliku pažnju i samom jeziku koji se koristi u emisiji. Pitanja za javnost, koja je pozvana da odgovori putem društvenih mreža, daju dodatnu inkluzivnu dimenziju emisiji i raznolikost mišljenja.

Ova emisija se emituje na pet lokalnih srpskih televizija i na TV Mitrovici. Preko društvenih mreža, svog Jutub kanala, FB stranice i Tvitera, emisija se može pratiti iz bilo kog dela sveta. Takođe ima mesto i na internet stranicama partnera, dok se arhiva svih emisija može naći na kanalu emisije na Jutubu.

Emisija se realizuje u saradnji sa NVO-om Aktiv, FDMC-om i TV Mrežom (mreža srpskih TV stanica i produkcija), ojačana medijskim konsultantom i kućom za video dizajn. Emisija takođe ima svoj urednički odbor koji čine partneri, konsultant i koordinator programa, kao ex-officio (po službenoj dužnosti) član. Posle šest godina rada na podizanju kapaciteta sva tri partnera, kvalitet emisije je dostigao zavidan nivo, ali kao takav još uvek nije uspeo da se probije na glavne televizije na albanskom jeziku na Kosovu, dok je u Srbiji i regionu emitovan samo godinu dana na kanalu 92 dok isti nije promenio vlasnika, čime je promenjena i uređivačka politika te televizije.

Tokom 2020. je realizovano 26 emisija u dva ciklusa, prolećnom i jesenjem. Većina emisija je realizovana on-line, na zum platformi, usled nametnutih društvenog distanciranja zbog pandemije, što je onemogućilo snimanje emisija u studiju u Mitrovici, odnosno u Gračanici. Bez obzira na situaciju, emisija je uspela da realizuje više epizoda nego što je planirano i ugovoreno. Troškovi vođenja emisije on-line su bili mnogo niži, što nam je omogućilo da ove godine realizujemo približno 20% više emisija nego ranije i pređemo na šemu nedeljnog emitovanja.

Situacija sa pandemijom Covid-19 je zapravo uticala na to da se emisija proširi u kvantitativnom smislu, realizacijom većeg broja emisija, a istovremeno je povećan i kvalitet jer je postojala mogućnost uključivanja mnogo više sagovornika iz različitih delova Kosova, regiona i Evrope i na taj način je obezbeđena raznolikost stavova i mišljenja, a rasprava podignuta na viši i profesionalniji

nivo. Emitovanje na lokalnim TV stanicama je osnaženo premijernim emitovanjem na društvenim mrežama, obezbeđujući na taj način mnogo veću gledanost nego do sada. U Aneksu II je predstavljen spisak svih emisija koje su realizovane tokom 2020. sa kratkim opisom teme emisije, gostiju, datuma emitovanja i dat je link za emisiju.

Fondacija je tokom godine organizovala tri sastanka sa uredničkim odborom emisije „SporaZoom“ u cilju ocenjivanja i planiranja, a na kojima se je razgovaralo o promociji emisije u smislu (1) probijanja na druge televizije na Kosovu, uz fokus na albanske, u Srbiji i regionu, (2) planiranja platforme za informisanje i zagovaranje koja bi imala širi sadržaj, a ne samo emisiju, (3) daljeg podizanja kvaliteta emisije, (4) pronalaženja rešenja za tekuće probleme u realizaciji emisije, poput značajnog nedostatka kvalitetnih srpskih sagovornika na Kosovu, uključivanje političkih predstavnika ove zajednice u diskusije i (5) stalnog podizanja kvaliteta TV diskusija.

Spisak grantova i ostalih troškova:

Naziv projekta/inicijative	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Realizacija 19 emisija „SporaZoom“	TV Mreža	Shuma në Euro
Realizacija 8 emisija „SporaZoom“	NVO Aktiv	36,605.00
Realizacija 8 emisija „SporaZoom“	Forum za razvoj i međuetničku saradnju	14,560.00
Konsalting i dizajn emisije „SporaZoom“	Operativni	7,700.00
Međuzbir	Operacionale	8,760.00
Programski i administrativni troškovi	Subtotal	67,625.00
Troškovi emitovanja		
Ostali administrativni troškovi	Operativni	1,961.80
Shpenzime tjera administrative	Operativni	3,075.91
	Međuzbir	5,037.71
	Ukupno	72,662.71

Inicijativa Open - Podrška srpskim organizacijama civilnog društva i medijima za istraživački i zagovarački rad

„Demokratija, otvorenost i perspektiva srpske zajednice na Kosovu – Open“ je nova inicijativa Fondacije, započeta 2020. godine. Open se sprovodi u saradnji sa devet organizacija civilnog društva koje deluju u srpskoj zajednici na Kosovu.

Opšti cilj ove nove inicijative je razvijanje otvorenog i dinamičkog prostora za diskusiju unutar srpske zajednice, između srpske zajednice i drugih zajednica, kao i institucija na Kosovu.

- Inicijativa će se posebno pozabaviti analizom i procenom uticaja civilnih i političkih organizacija na demokratiju i otvorenost (openess) srpske zajednice na Kosovu.
- Ocenjivaće se demokratija i otvorenost (openess) institucija, javnih politika i procesa od značaja za srpsku zajednicu na Kosovu, kao i stepen otvorenosti srpske zajednice prema istima.
- Ove analize će pomoći razumevanju trenutnog stanja i perspektive srpske zajednice na Kosovu, a istovremeno će poslužiti kao osnova za argumentovano predstavljanje građanima, lokalnim i centralnim institucijama vlasti, kao i međunarodnoj zajednici.

Kako bi se postigla opšta svrha i specifični ciljevi, organizacije civilnog društva i mediji sa dokazanim iskustvom su sproveli osam sektorskih analiza.

Oblasti koje su naši partneri analizirali u 2020. su:

Mediji - Koliko mediji na srpskom jeziku na Kosovu utiču na stepen otvorenosti, pristupa i pluralizma mišljenja i tema? Ovu oblast istražuju Medija centar i Crno-beli svet.

Civilno društvo - Kako organizacije civilnog društva doprinose otvorenosti i demokratiji srpske zajednice i uopšteno društva na Kosovu? Ovom temom se bave Nova društvena inicijativa i Forum za multietnički razvoj i saradnju.

Političke stranke - Demokratija i pluralizam političkih stranaka kosovskih Srba, njihovo otvaranje za učešće u političkom sistemu Kosova i doprinos u unapređenju i poboljšanju javnih politika. Na ova pitanja će se usredsrediti Nova društvena inicijativa i Medija centar.

Odgovornost institucija - Praćenje radi boljeg razumevanja položaja srpske zajednice na Kosovu i koliko su institucije otvorene za probleme Srba. Analizu sprovode Crno-beli svet i Forum za multietnički razvoj i saradnju.

Bezbednost - Koliko osećaj bezbednosti utiče na otvorenost srpske zajednice prema kosovskim bezbednosnim institucijama? Humani centar Mitrovica traži odgovore na ova pitanja.

Privreda - Koliko su privredni subjekti iz srpske većinske zajednice otvoreni za integraciju u kosovsku privredu? Ovu oblast analizira Institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER).

Manjinska prava - Kako postići otvorenije

društvo, stavljajući naglasak na slabosti u primeni manjinskih prava? Ovu temu razmatraju NVO Aktiv i Centar za prava manjinskih zajednica

Proces dijaloga i normalizacija odnosa između Kosova i Srbije - Do koje je mere zastupljen i koji su stavovi srpske zajednice na Kosovu u vezi uticaja i budućnosti ovog procesa? Ovu analizu sprovode NVO Aktiv i Forum za multietnički razvoj i saradnju.

Ove sektorske analize su podržane u jednoj sveobuhvatnoj publikaciji sa objedinjenim nalazima svih analiza i mišljenja javnog o oblastima koje su bile predmet analize.

Pored sektorske analize i objavljivanja konsolidovanih nalaza, koji su glavni proizvodi inicijative Open i osnova za argumentovane diskusije i zagovaranje, u okviru inicijative, a u saradnji sa RTV Kim (<https://www.radiokim.net/>) je objavljeno 40 autorskih tekstova proverenih stručnjaka o aktuelnim društveno-političkim temama i procesima na Kosovu, regionu i Evropi. Ovim tekstovima je javnosti predstavljen pregled različitih stanovišta, a istovremeno je podstaknuta otvorena diskusija i pluralizam stavova.

U Aneksu III je spisak svih tekstova koji su objavljeni u ovom segmentu inicijative Open, zajedno sa autorima, linkovima za tekstove, datumima objavljivanja i brojem pregleda tekstova do datuma izrade ovog izveštaja. Tekstovi se neprestano čitaju jer su to analize raznih sektora koji su i dalje aktuelni u društvu.

Ova inicijativa je započela radionicom koja je održana pre proglašenja pandemije,

u februaru 2020. godine na Kopaoniku, uz učešće odabrane grupe srpskih organizacija civilnog društva i medija na Kosovu. Na ovoj radionici su postavljeni temelji i glavni pravci inicijative. U martu je održan još jedan radni sastanak, dan pre proglašenja pandemije, na kojem su konačno dogovorena područja analize i implementacioni partneri. Rad inicijative je nastavljen u uslovima pandemije, tokom kojih je bilo poteškoća koje su uticale na opravdana kašnjenja usled nemogućnosti održavanja sastanaka, izlaska anketara na teren, organizovanja fokus grupa itd. zbog društvenog distanciranja.

U septembru su održane još četiri jednodnevne radionice sa angažovanim partnerima po sektorima kako bi se razgovaralo o toku analize, koordinaciji između partnera i planirale kampanje za promovisanje i zagovaranje nakon završetka analiza.

Analize osam odabranih i ugovorenih sektora su završene sredinom decembra, a sada su u procesu prevođenja. U toku je izrada sveobuhvatne analize u kojoj će biti objedinjeni svi sektori i rezimirani svi nalazi u unapred definisanoj strukturi. Sveobuhvatnom analizom će se pokušati odgovoriti na sledeća pitanja: (1) Šta pripadnici srpske zajednice smatraju glavnim nedostacima/problemima u demokratiji u svojoj zajednici, kao i na Kosovu uopšte? (Problem), (2) Koliko su sami pripadnici zajednice spremni da se uključe u rešavanje ovih problema i da li su institucije otvorene za to? (Manifestacije), (3) Kakvo je opšte okruženje u kojem se očekuje da se pripadnici zajednice uključe u političke procese? (Okolnosti), (4) Šta treba preduzeti da bi se to postiglo? (Preporuke)

Promocija svih analiza, diskusije o povezanim grupama sektorskih analiza i druge aktivnosti zagovaranja će biti realizovane u prvom kvartalu 2021. godine, dok će istovremeno biti otvoren konkurs za novi ciklus inicijative Open u 2021. U pripremi su i video materijali kojim će se promovisati inicijativa Open, partnerske organizacije u inicijativi, rezultati i nalazi analize, a koji će, između ostalog, poslužiti za kampanje zagovaranja.

U okviru ove inicijative je podržana i Analiza trendova koju NVO Aktiv realizuje svake godine. Ova analiza je postala barometar trendova u mnogim političkim i društvenim oblastima u srpskoj zajednici, inače to je inicijativa koju je Fondacija pokrenula 2016. Pored vrednosti kao indikatora u kom se smeru kreće srpsko javno mnjenje, ona dopunjuje inicijativu Open i daje joj komparativnu dimenziju.

Naziv projekta/inicijative	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Početna radionica za inicijativu Open, Kopaonik, 9-10 februar 2020.	Operativni	6,372.00
Analiza trendova	NVO Aktiv	11,000.00
Koliko su otvoreni srpski mediji na Kosovu?	Medija centar i Crno-beli svet	8,190.00
Uticaj bezbednosti na otvorenost zajednice	Humani centar Mitrovica	5,000.00
Koliko se neguje otvorenost (openess) i kakav je uticaj civilnog društva na demokratiju u srpskoj zajednici?	Nova društvena inicijativa i Forum za multietnički razvoj i saradnju	8,460.00
Demokratija i pluralizam srpskih političkih stranaka	Nova socijalna inicijativa i Medija centar	8,460.00
Institucije naspram srpske zajednice	Crno-beli svet i Forum za multietnički razvoj i saradnju.	5,840.00
Prava manjinskih zajednica u demokrat-skom i otvorenom društvu	NVO Aktiv i Centar za zaštitu prava zajednice	8,380.00
Analiza privrede u srpskim sredinama i potencijal za integraciju	Institut za teritorijalni ekonomski razvoj, InTER	5,000.00
U kojoj meri i na koji način su kosovski Srbi zastupljeni u procesu dijaloga između Kosova i Srbije?	NVO Aktiv i Forum za multietnički razvoj i saradnju.	8,460.00
Naknade za izradu, prevođenje i objavljivanje autorskih tekstova i konsultacije za metodologiju.	Operativni	7,907.00
Jednodnevne radionice sa partnerima prema sektornim grupama	Operativni	9,112.97
Realizacija anketa na terenu, uzorak od 600 ispitanika u opštinama sa srpskom većinom, nadgledanje anketara i obrada podataka	NVO Aktiv	5,020.00
Realizacija promotivnog i zagovaračkog video materijala za inicijativu Open	RTV Kim i Medija centar	4,990.00
Priprema i izrada sveobuhvatne analize inicijative Open	Miodrag Marinković	2,000.00
	Međuzbir	104,191.97
Programski i administrativni troškovi		
Troškovi prevoda	Operativni	798.22
	Međuzbir	798.22
	Ukupno	104,990.19
	Ukupni zbir	301,662.65

Transparentnost i Odgovornost

Transparentnost i Odgovornost

Tokom prvih meseci godine smo održali sastanke sa partnerskim organizacijama i razgovarali o toku aktivnosti koje bi trebali da organizujemo. Početkom godine, tačnije od 6. do 8. marta, okupili smo članove Pro Open koalicije na dvodnevnoj radionici u Tirani. Tema radionice je bilo što bolje informisanje o regionalnim i evropskim ekološkim inicijativama (Green New Deal), kao i pripreme za izazove sa kojima se može suočiti koalicija Pro Open kako bi postala važna adresa koja se bavi ovom oblašću u kosovskom civilnom društvu.

Dok su se vršile pripreme kako bi se nastavilo sa normalnim radom, sredinom marta se sve promenilo zbog pandemije COVID-19, a usled toga i naš tok delovanja. Tokom sastanka sa našim partnerima, koji je održan sredinom marta, odlučili smo da odgovorimo na situaciju koju je prouzrokovala pandemija i da se više preusmerimo na ublažavanje efekata pandemije.

Prvi grantovi su dodeljeni organizacijama poput Democraci Plus, KDI, INPO i Institut Riinvest.

Democraci Plus - Poboljšanje vladinog pristupa u odgovoru na vanrednu situaciju u javnom zdravlju kroz bolju institucionalnu koordinaciju i jedinstvenu komunikaciju sa javnošću.

Projekat je imao za cilj da se kraćim intervencijama usmerenim na Vladu utiče na poboljšanje odgovora Vlade na sit-

uaciju koju je prouzrokovala pandemija Covid-19.

- Tokom ovog perioda je objavljeno nekoliko Policy Memos i Infografika:
- maja je objavljen prvi Policy Memo pod nazivom: „Poboljšanje institucionalne koordinacije i komunikacije sa javnošću u vreme vanredne situacije u javnom zdravlju“.
- 2.maja je lansiran drugi Policy Memo pod naslovom: „Demokratsko funkcionisanje institucija tokom pandemije COVID-19“.
- Objavljene su dve infografike u kojima je predstavljen sažetak aktivnosti koje je sprovedla Skupština Kosova tokom pandemije Covid-19.
- Takođe je objavljen i editorijal „Upravljanje pandemijom: tri aspekta za ispravku“, a objavljena su i tri saopštenja za štampu.

KDI - Promovisanje javne transparentnosti i odgovornosti tokom pandemije COVID-19

Cilj projekta je bilo rasvetljavanje sprovođenja nekih mera u okviru Fiskalnog paketa za vanrednu situaciju. Konkretnije, projektat je imao za cilj usredsređenje na mere 3 i 10 paketa koje su se odnosile na obezbeđivanje finansijske likvidnosti javnih i privatnih preduzeća.

KDI procenjuje da se treba posvetiti veća pažnja sve većoj opasnosti od koruptivnih radnji, kako u fazi dizajniranja paketa za

vanredne situacije, tako i tokom izvršenja. KDI je tokom sprovođenja projekta procenio da je program imao ozbiljne slabosti u kanalima komunikacije između institucija, organizacija civilnog društva, medija i javnosti, kako bi ažurirane zvanične informacije bile lakše dostupne.

Proces prijavljivanja za fiskalni paket za vanrednu situaciju je bio preopterećen birokratskim procedurama koje su uticale na smanjenje broja prijava i povećanja nevažećih prijava. U narednim fazama, kao i u paketu za ekonomski oporavak, KDI je preporučio Vladi da olakša procedure uvek vodeći računa da ovo ne utiče na ukupnu regularnost postupka prijavljivanja.

KDI je takođe preporučio da sledeći paket, odnosno paket za ekonomski oporavak, bude višestruko veći od prvog paketa i predvidi mogućnost produženja nekih mera iz fiskalnog paketa za vanrednu situaciju i u julu, avgustu i septembru kako bi se ubrao oporavak privatnog sektora kao glavnog promotera privrednog razvoja na Kosovu.

Nakon preliminarne analize vladinog dokumenta koji predviđa paket ekonomskog oporavka, KDI procenjuje da su uzete u obzir neke od preporuka Instituta i ekonomskih stručnjaka koji su bili uključeni u projekat.

Materijali koji su izrađeni tokom realizacije projekta:

- Prva infografika je objavljena 1. juna 2020. Tema prve infografike je bila vizuelna prezentacija učešća svake mere

u ukupnom iznosu fiskalnog paketa za vanrednu situaciju.

- Druga infografika je objavljena 15. juna 2020. dok je tema bila upoređivanje fiskalnog paketa za vanrednu situaciju na Kosovu sa onima u zemljama u regionu i svetu. Za komparativni parametar je uzet procenat paketa za vanrednu situaciju u odnosu na bruto nominalni domaći proizvod pojedinih zemalja.
- Treća infografika je objavljena u julu i za svaku meru posebno je predstavljen nivo sprovođenja fiskalnog paketa za vanrednu situaciju.
- Prvi editorijal je objavljen 1. juna na temu „Fiskalni paket za vanrednu situaciju na Kosovu i u zemljama u regionu“.
- Drugi editorijal je objavljen u julu, u kojem je profesor Plumb Čolaku izneo svoje mišljenje o srednjoročnim i dugoročnim posledicama ekonomske krize izazvane pandemijom.
- Za treći editorijal, koji je objavljen krajem jula, angažovana je gđa. Nora Hasani, direktorka Nemačko-kosovske privredne komore. Tema editorijala je bila faza ekonomskog oporavka nakon pandemije.

INPO - Transparentne i odgovorne opštine (Priština, Uroševac, Gnjilane, Prizren) u vreme pandemijskih kriza

INPO je pratio zvanične veb stranice opština Uroševac, Gnjilane i Priština i identifikovao objavljivanje dokumenata i finansijskih informacija prema šest (6) indikatora.

Nalazi pokazuju da su opštine uopšteno razvile kulturu transparentnosti i odgo-

vornosti. Praćene opštine objavljuju većinu dokumenata koji se smatraju ili svrstavaju u stubove finansijske transparentnosti. Priština je na potpuno drugom nivou u poređenju sa drugim opštinama. Ova opština je stalno pokazivala da je posvećena unapređenju opštinske transparentnosti i to je pokazala objavljivanjem gotovo svakog dokumenta koji se po zakonu smatra javnim.

U okviru projekta su objavljeni:

- 3. juna - Op-Ed „Paušalna“ nabavka u Uroševcu
- 15. juna - izveštaj „Finansijska transparentnost opština (Uroševac, Gnjilane, Priština)“
- 15. juna - infografika „Finansijska transparentnost opština (Uroševac, Gnjilane, Priština)“

Institut Riinvest - Poboljšanje politika za suočavanje sa negativnim efektima virusa COVID-19

Projekat je imao za cilj poboljšanje politika za suočavanje sa negativnim efektima COVID-19 na ekonomsku i socijalnu situaciju na Kosovu, kao i podizanje svesti o potrebi plodonosnog pristupa kako bi se izbegle socijalno-ekonomske posledice virusa. Projekat se bavio odgovornošću institucija koje imaju mandat da deluju u ovo vreme krize, analizirajući preduzete mere, kao i one koje nedostaju. Istraživanjem raznih izveštaja, analizom paketa koji je predložila Vlada, analizom perspektive različitih aktera, a posebno poslovne zajednice, analizom iskustava drugih zemalja itd, projekat je dodao vrednost postojećoj raspravi i do-

prineo razumevanju stvarne dimenzije u ekonomskom i socijalnom planu.

U okviru ovog projekta su objavljeni:

- 30. juna - Paket za vanredne situacije u zemljama Zapadnog Balkana
- 30. juna - Fiskalni paket za vanrednu situaciju: Implikacije i izazovi u sprovođenju
- 19. juna - Ekonomske i socijalne implikacije COVID-19: Kosovo i Zapadni Balkan
- 19. juna - Relevantni ekonomski indikatori i indikatori javnog zdravlja tokom COVID-19
- 19. juna - Broj zaraza u odnosu na ukupni broj stanovništva u zemljama Zapadnog Balkana
- Dizajnirane i objavljene infografike:
- 19. juna - Broj zaraza na Zapadnom Balkanu
- 30. juna - Paket za vanredne situacije na Zapadnom Balkanu
- 26. juna - Javno zdravlje i makroekonomski indikatori.

Uvidevši da će se zdravstvena situacija nastaviti istim trendom, odlučili smo da kombinujemo aktivnosti našeg akcionog plana sa situacijom koju je prouzrokovao COVID-19, a ispod su navedeni dodeljeni grantovi i radovi obavljeni tokom ovog perioda.

Çohu - Industrijski zagađivači i zaštita životne sredine

Uviđajući veoma ozbiljno stanje životne sredine na Kosovu zbog brojnih intervencija i nakon realizacije mnogih istraživanja na ovom polju od strane Preportr-a, tokom

realizacije ovih istraživanja je primećeno da šteta nastaje usled činjenice da je puno institucija uključeno u zaštitu životne sredine dok nijedna ne preuzima breme za ovu štetu. Feronikl, kao najveći industrijski zagađivač vode, zemljišta i vazduha na Kosovu, nanosi veliku štetu životnoj sredini, ali i zdravlju stanovnika. Uprkos opštepoznatoj činjenici i obimu ovog zagađenja, institucije ne rade puno na rešavanju ovog velikog ekološkog problema. Organizacija ÇOHU će producirati video dokumentarac na kojem će prikazati obim industrijskog zagađenja iz Feronikla, kao i institucionalni i pravosudni odgovor na ovaj problem. Projekat se završava u martu 2021. objavljivanjem video dokumentarca.

Çohu - Privatizovana privatizacija

Smatra se da proces privatizacije na Kosovu prate mnoge nepravilnosti i nejasnoće. Od 1999. godine, ulaskom NATO snaga na Kosovo, ovaj proces je bio u nadležnosti različitih međunarodnih i lokalnih institucija na Kosovu.

Ovaj proces je prošao kroz KPA (Kosovska poverenička agencija), u okviru UNMIK-ovog IV stuba. Zatim, nakon proglašenja nezavisnosti Kosova, ova nadležnost prelazi na KAP (Kosovska agencija za privatizaciju). Sve žalbe upućene protiv ovih institucija zbog navodnih nepravilnosti je razmotrila Posebna komora Vrhovnog suda.

Domaći faktori na Kosovu su često kritikovali ovaj proces, kako zbog nedostatka transparentnosti, tako i zbog mnogih drugih aspekata koji su bili deo ovog procesa, kao što su prodajna cena, drugi ponuđači.

Parlament Kosova je 2020. predložio osnivanje Istražne komisije koja bi proverila proces privatizacije od početka do danas. Istražna komisija za pitanja privatizacije bi analizirala ugovore i ukazala na moguće nepravilnosti koje su pratile ovaj proces.

Imajući u vidu složenost ovog procesa, Organizacija ÇOHU je nadgledala ceo rad Komisije i istraživaće postupak privatizacije analizirajući dostupne podatke i stavljajući ih u kontekst perioda privatizacije (kao što su npr. cena privatizovane imovine, namena preduzeća, ekonomske i pravne posledice itd). Iako je mandat ove komisije prestao nakon raspuštanja parlamenta, Çohu će na kraju sprovođenja projekta (februar 2021) izaći sa svojim istraživanjem i nalazima u vezi sa nepravilnostima koje su pratile čitav proces privatizacije na Kosovu. Istraživanje će biti podeljeno na dva dela. Prvi deo će se usredsrediti na rad Istražne komisije, odnosno na nalaze Organizacije Çohu tokom praćenja rada komisije.

Drugi deo istraživanja će se baviti analizom privatizacionog procesa (od početka do danas).

Agromedicine - Zagovaranje za uključivanje marginalizovanih grupa u paket ekonomskog oporavka

Pandemija Covid-19 je prouzrokovala posledice u zdravstvenom sistemu, kao i u socijalnom i ekonomskom sistemu, posledice koje će nas pratiti dugo dok se ne vratimo u normalu. Ova situacija je pogodila sve slojeve društva, ali žene i devojke koje žive u ruralnim oblastima i koje se bave poljo-

privrednim proizvodima i rukotvorinama su u veoma teškom položaju i pretili im opasnost zatvaranja njihovih ekonomskih aktivnosti. Mnoge proizvodne aktivnosti poput poljoprivrede, turizma i raznih rukotvorina su u opasnosti od izumiranja jer su to nove delatnosti na tržištu i nisu registrovane kao redovna preduzeća, pa shodno tome ove žene i devojke nisu mogle da prime pomoć iz paketa za vanrednu situaciju.

Agromedicine će zagovarati u tri ministarstva i Agenciji za ravnopravnost polova da se i ove aktivnosti žena hitno uključe, da se podrže na razne načine i osigura tržište za proizvode primarne proizvodnje i pomoćne u povećanju lanca vrednosti, kao i za konačne proizvode, pa sve do marketinga i promocije domaćih proizvoda žena. Projekat se završava u aprilu 2021.

INDEP - Barometar oporavka - za transparentnost i odgovornost

Svrha projekta je davanje doprinosa u povećanju nivoa primene paketa oporavka kroz praćenje sprovođenja predviđenih mera, povećanje odgovornosti institucija i povećanje transparentnosti i informisanja javnosti u cilju jačanja pritiska s dna ka vrhu. Konačno, projekat ima za cilj da doprinese u povećanju uticaja Paketa za oporavak u revitalizaciji privrede i povećanju socijalne dobrobiti povećanjem informisanosti građana, povećanjem aktivnog građanstva i uključivanjem u proces sprovođenja paketa. Projekat se završava u julu 2021.

BIRN - Provera činjenica o poštovanju mera protiv COVID-19 i praćenje trošenja javnog novca od strane visokoškolskih ustanova tokom pandemije

Svrha projekta je verifikacija poštovanja mera i uputstava za sprečavanje širenja COVID-19 i praćenje trošenja javnog novca na ugovore za održavanje i usluge tokom pandemije. Takođe, cilj je i senzibilizacija javnosti i organa za sprovođenje zakona o mogućnostima zloupotrebe i nepoštovanja mera protiv širenja COVID-19, što bi dovelo do povećanja broja zaraženih. Projekat se završava u julu 2021.

Democraci Plus - Izloženost korupciji u zdravstvu i obrazovanju tokom pandemije Covid-19

Tokom pandemije Covid-19 ugovorni organi su zbog novonastale vanredne situacije koristili pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru (hitni postupak) za sklapanje ugovora. Ovaj postupak je dozvoljen u skladu sa članom 35.2.1 Zakona o javnim nabavkama. Korišćenje hitnog postupka je prouzrokovalo povećanje cena i značajno smanjenje konkurencije. Samo za nabavku zaštitne opreme, lekova itd. koristeći hitni postupak institucije su potpisale ugovore vredne preko 13 miliona evra. Za kupovinu zaštitnih maski FFP2 ugovorni organi su platili od 3 do 12 evra za isti proizvod. D+ ima za cilj da ovim projektom analizira aktivnosti nabavke u oblasti zdravstva i obrazovanja koje su sprovedene od početka pandemije. Glavni fokus će biti na hitnim ugovorima jer je većina pot-

pisanih ugovora sprovedena primenom ovog postupka. Ali, biće analizirane i aktivnosti nabavke sprovedene kroz otvoreni postupak. Neki ugovorni organi, možda ne shvatajući Zakon o nabavkama ili možda i namerno, su često pozivali samo jednu kompaniju da preda ponude u hitnim postupcima, što je prouzrokovalo rast cena. Opravdanje za primenu hitnih postupaka je imalo smisla na početku pandemije jer se je sve desilo iznenada. Međutim, nakon što je ustanovljeno da pandemija postoji, nije opravdano stalno zaključivati ugovore koristeći hitni postupak. Ugovorni organi su iskoristili pandemiju za sklapanje ugovora po cenama višim od cena na tržištu, istovremeno smanjujući konkurenciju. Projekat se završava u aprilu 2021.

KADC - Zdrava životna sredina za zdrav život

Cilj projekta je zaštita javnog zdravlja od zagađenja vazduha kroz zagovaranje za razvoj infrastrukture za biciklizam, trčanje i pešačenje, podsticanje korišćenja alternativnog prevoza i ograničavanja kretanja vozila u oblastima sa gustim saobraćajem. Ciljevi projekta su zalaganje u sedam kosovskih opština na: 1) razvoju infrastrukture za biciklizam, trčanje i pešačenje, 2) podsticanju i promovisanju korišćenja alternativnog prevoza, 3) ograničavanju kretanja vozila u oblastima sa gustim saobraćajem. Projekat se završava u maju 2021.

Radionica sa dve grupe poslanika Skupštine Kosova o pitanjima životne sredine, odnosno uništavanju životne sredine zbog izgradnje mini hidroelektrana

Pored rada sa partnerskim organizacijama civilnog društva na otkrivanju koraka u kojima je kosovska vlada potencijalno možda prekršila zakon izdavanjem dozvola za izgradnju i rad mini hidroelektrana investitorima, smatrali smo da je veoma važno povezati se i sa najglasnijim poslanicima u Skupštini, kako bi zajedno mogli da nađemo rešenje za predstavljene probleme. Tokom praćenja rada Odbora za hidroelektrane, primetili smo da je poslanicima potrebno više informacija o problemima i mogućnostima kako rešiti ovo pitanje.

Tokom druge polovine godine pozvali smo dve grupe poslanika (odvojeno) - Grupu zelenih poslanika (neformalna grupa), kao i zamenike Parlamentarne istražne komisije za hidroelektrane na jednodnevne sastanke u Tirani. Tokom ovih sastanaka predstavili smo trenutnu situaciju sa nedostatkom vode na Kosovu, značaj ozbiljnijeg bavljenja sa Europe Green Agenda, koju bismo nesumnjivo i mi trebali da počnemo da sprovodimo, kao i mogućnostima za saradnju između civilnog društva i ovih formalnih i neformalnih grupa u Skupštini. Planirali smo da početkom januara u holu Skupštine Kosova postavimo izložbu sa fotografijama i informacijama o degradaciji životne sredine zbog izgradnje ovih hidroelektrana i da u Skupštini organizujemo sednicu na kojoj bi se raspravljalo samo o mini hidroelektranama, međutim zbog raspuštanja Skupštine smo odlučili da odložimo tu sednicu za kasnije i neki pogodniji politički period.

Spisak projekata organizacija koje se podržavaju iz sredstava osnovnog budžeta:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Poboljšanje vladinog pristupa u odgovoru na vanrednu situaciju u javnom zdravlju kroz bolju institucionalnu koordinaciju i jedinstvenu komunikaciju sa javnošću	Demokrasi Plus	7,560.00
Promovisanje javne transparentnosti i odgovornosti tokom pandemije COVID-19	Instituti Demokratik i Kosovës	7,020.00
Poboljšanje politika za suočavanje sa negativnim efektima virusa COVID-19	Instituti Riinvest	9,620.00
Transparentne i odgovorne opštine (Priština, Uroševac, Gnjilane, Prizren) u vreme pandemijskih kriza	Iniciativa për Progres - INPO	3,625.00
Industrijski zagađivači i zaštita životne sredine	Çohu	9,876.00
Privatizovana privatizacija	Çohu	20,000.00
Zagovaranje za uključivanje marginalizovanih grupa u paket ekonomskog oporavka	Agromedicine	9,970.00
Barometar oporavka - za transparentnost i odgovornost	INDEP	20,740.00
Provera činjenica o poštovanju mera protiv COVID-19 i praćenje trošenja javnog novca od strane visokoškolskih ustanova tokom pandemije	BIRN	16,920.00
Izloženost korupciji u zdravstvu i obrazovanju tokom pandemije Covid-19	Demokrasi Plus	14,385.00
Zdrava životna sredina za zdrav život	KADC	12,000.00
Radionica sa Grupom zelenih poslanika Skupštine Kosova - Tirana	Operativni	5,259.99
Radionica sa poslanicima Parlamentarne istražne komisije za hidroelektrane - Tirana	Operativni	5,623.64
	Međuzbir	142,594.13
Programski troškovi		
Konferencije i sastanci	Operativni	10,121.20
Usluge prevoda	Operativni	1,835.30
Publikacije	Operativni	4,750.31
Administrativni programski troškovi	Operativni	40,386.71
	Međuzbir	57,093.52
	Ukupno	199,687.65

Visoko Obrazovanje

Visoko Obrazovanje

Rad pre pandemije Covid-19

Koalicija za integritet i transparentnost na Univerzitetu (KITU)

KITU je i tokom 2020. godine nastavio raditi na povećanju transparentnosti i odgovornosti, kao i usklađenosti sa akademskim i etičkim standardima u polju visokog obrazovanja. U ovom angažmanu KITU je sarađivao sa organizacijama civilnog društva, studentskim grupama, profesorima, medijima, kao i sa svim ljudima dobre volje koji teže visokom obrazovanju koje nudi poštovanje akademskih i etičkih standarda, kako bi se stvorilo preduslova za održivi i opšti društveni razvoj, kao i za pripremu studenata za izazove vremena u kojem živimo.

U okviru ovog angažmana organizacija članica, pojavila se potreba za izradom okvira za praćenje, koji će na sažetiji i organizovaniji način predstaviti sve aktivnosti praćenja, tako da se informacije koje se prikupljaju kao rezultat ovih aktivnosti mogu koristiti za podsticanje otvorenih, značajnih i sveobuhvatnih rasprava na državnom nivou. Pravilno informisanje i interakcija svih zainteresovanih strana preduslov je za pronalaženje načina za reaganje na prakse koje su u suprotnosti sa međunarodnim standardima i dobrom praksom i koje ugrožavaju i štete kvalitet visokog obrazovanja na Kosovu.

Okvir praćenja zasnovan je na Planu rada ove koalicije (2019-2021) i rezultat je

višednevnih rasprava između članova koalicije tokom dve radionice održane u oktobru 2019. i februaru 2020. godine. Podela odgovornosti za određene aktivnosti među članovima koalicije postignuta je dogovorom na osnovu opsega, iskustva i kapaciteta dotičnih organizacija. Izveštaji praćenja biće predstavljeni i objavljeni u koordinaciji između partnera.

Okvir praćenja definisao je šta će biti u fokusu praćenja koalicije i šta će biti strategija praćenja, organizujući aktivnosti praćenja u pet glavnih područja, a to što su: akademsko osoblje, transparentnost, studenti, finansije i učenici. Ova blisko povezana područja koalicioni su partneri prepoznali kao prioritet, jer mogu uključivati glavne procese osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju, koje takođe kontinuirano prate ove organizacije. Podržane su četiri organizacije članice koalicije da prate ove procese. To su: Admovere, ČOHU, ORCA i Centar za političku hrabrost. Polugodišnji izveštaj biće predstavljen krajem juna 2021. godine, dok će konačni izveštaj praćenja za 2021. godinu biti predstavljen krajem 2021. godine.

Realizacija projekata podržanih tokom 2019. godine

26. februara Admovere je predstavio publikaciju: Stanje na Geografskom fakultetu Univerziteta u Mitrovici (UMIB). Svrha projekta je da se ukaže da li su programi Geografskog fakulteta u opasnosti od zat-

varanja, čak i u dalekoj budućnosti, i date su preporuke kako da se reši ovo veoma važno pitanje, posebno za ekonomiju Kosova.

Akademski integritet kroz studentski aktivizam, koji sprovodi ORCA. Glavni rezultati projekta uključuju pokretanje različitih pitanja u visokom obrazovanju, kao što su: troškovi studenata, akreditacija programa, plagijat, itd. zajedno sa studentskim pokretom ORCA, kroz razne akcije, okrugle stolove i studentske novine.

Kroz istraživanje i zagovaranje, ORCA je uspela izbaciti dva nekvalitetna časopisa iz indeksne baze podataka Scopus. U ova dva časopisa objavilo je osam profesora Mašinskog fakulteta koji su napredovali kroz ove radove. Takođe, Etičko veće UP-a, nakon ukazivanja ORCA-e, izreklo je pismenu opomenu profesoru zbog "sprovođenja aktivnosti koje su u sukobu sa interesima institucije ili radnji koje štete instituciji" i "zloupotrebe ovlašćenja i imena univerziteta za ličnu korist".

Dalje, ORCA je vršila pritisak na Senat Univerziteta u Prištini da izuzme lažni časopis indeksiran u Scopusu, International Journal of Research in Business and Social Science, gde su neki članovi akademskog osoblja na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Prištini objavili i takvim radovima su težili napredovanju, uključujući i dekana fakulteta. Nakon ovog ukazivanja, časopis je izbačen iz Univerzitetskog senata i napredovanje ovih osoba je zaustavljeno.

ORCA je pokrenula studentski pokret, dosegnuvši oko 200 ljudi, kroz fokus grupe

Studentske korpe, Kongresa studentskog aktivizma, kao i raznih projektnih aktivnosti.

Takođe, uspeh ovog projekta je i širenje mreže aktivista za kvalitetno obrazovanje u drugim zemljama regije, putem Kongresa studentskog aktivizma. ORCA i njeni studentski aktivisti već imaju kontakte sa studentima sa severa Kosova, Albanije i Makedonije.

Projektom etičkih klubova koji sprovodi ORCA uspešno je završena prva faza sastanaka i treninga za članove etičkih klubova. Zbog situacije uzrokovane pandemijom, ORCA je mobilizovana za faze projekta u kojima je bilo predviđeno osnivanje klubova, što je realizovano putem virtualnih sastanaka sa članovima klubova. Što se tiče poslednje faze projekta u kojoj se planira održavanje zajedničke konferencije sa svim studentima članovima etičkih klubova, odlučeno je da se ona odloži za početak akademske godine 2020/2021, zbog nastavka pandemijske situacije.

Nakon završetka prve faze projekta, kojoj je prisustvovalo 194 studenta sa Univerziteta u Prištini koji su aktivno uključeni u konstituisanje i uspostavljanje etičkih klubova, u novembru 2020. godine održana je konferencija sa studentima članovima etičkih klubova. Kao rezultat okolnosti koje je diktirala pandemija, konferencija je održana putem platforme Zoom. Broj učenika na konferenciji bio je 63.

Takođe, u novembru 2020. godine završena je i druga aktivnost na projektu: "Broj 8 Satiričkih novina, TD". Ovaj broj uključuje događaje u visokom obrazovanju koji su se

dogodili u periodu od jedne godine. Poseban prostor u ovom broju novina dat je studentima članovima etičkih klubova, koji su davali mišljenja o procesu nastave koji se razvijao tokom pandemije.

Projekat Stručno osposobljavanje u BON-EVET Prištini imao je za cilj pružiti radno okruženje studentima Univerziteta u Prištini sa odeljenja za mehaniku i elektrotehniku kako bi mogli razviti svoje praktične veštine i pripremiti se za tržište rada. Od septembra 2019. godine, BON-EVET Priština je obučio 72 studenta iz područja elektronike i CNC mehanike i programiranja organizujući 9 dvomesečnih treninga. Projekat se nastavio tokom 2020. godine, a jedan deo je realizovan online zbog situacije uzrokovane pandemijom.

IBC-M College, u okviru projekta “Koalicija za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (Coalition for Higher Education Quality Assurance - CHEQA)”. U aprilu 2020. godine organizovan je Online forum: Kako ponuditi kvalitetnu nastavu na daljinu u vreme koronavirusa. Na ovaj forum pozvani su: vrlo poznata evropska stručnjakinja prof. Claire Gordon iz London School of Economics, Anke Rigbers, izvršna direktorka iz Agencije za akreditaciju EVALAG, bivša ministarka obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija, gđa. Hykmete Bajrami, predstavnik kancelarije EU na Kosovu Stergios Stragoudas, rektor Univerziteta u Prištini prof. Marjan Dema, predstavnik Kosovske agencije za akreditaciju Shkëlzen Gerxhaliu, šefica koledža IBC-M prof. Mihone Kerolli Mustafa i šefica akademskih pitanja na IBC-M prof. Jelena Đokić.

Zaključci ovog foruma podeljeni su u tri smera: za kreatore politika, za preduziman-

je mera za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju i prakse o tome kako da ih primene institucije visokog obrazovanja.

Situacija tokom pandemije Covid-19

Pandemija uzrokovana Covid-19 je tokom 2020. godine i u obrazovanju, kao i u drugim sektorima, izazvala velike poremećaje na svim nivoima obrazovanja. Obrazovne institucije ostale su zatvorene mesecima. Preventivne mere protiv širenja Covid-19 uticale su na funkcionisanje visokog obrazovanja. Tokom izuzetno kratkog vremena doneta je odluka da se nastava na svim nivoima održava online. Online format je po prvi put uveden i na Univerzitetu u Prištini “Hasan Prishtina”. Kako nastavnicima tako i studentima bio je veliki izazov prilagoditi se ovoj situaciji. Na visokoškolskim ustanovama ove akademske godine predavanja su se održavala putem interneta, dok su vežbe i ispiti održani na fakultetima.

Tokom ovog perioda Fondacija je održala nekoliko online sastanaka sa Koalicijom za integritet i transparentnost na Univerzitetu - KITU. Bilo je govora o već planiranim radovima, kako dalje i kako se prilagoditi situaciji pandemije.

Jedan od uticaja koji je KITU postigao bilo je odbijanje akademskog napretka tadašnje ministarke obrazovanja Hykmete Bajrami. Iako je ministarka bila uverena da ispunjava formalne kriterije, Senat UP glasao je protiv njenog unapređenja u znak podrške KITU-ovoj preporuci da ona u stvari nema potreban broj publikacija u časopisima za akademsko unapređenje na UP-u.

U julu je Upravno veće UP-a odlučilo da dva predstavnika civilnog društva, jedan iz KITU-a i jedan iz Platforme Civikos, nagledaju celokupan intervju i izbor kandidata za rektora UP-a. KITU je putem ORCA-e pomno pratio ovaj proces od početka i obavestio javnost i relevantne zainteresirane strane da političke stranke pokušavaju odabrati svog kandidata. Srećom, odbor nadležan za predlaganje kandidata u Senatu utvrdio je da je taj kandidat imao sukob interesa. Na kraju je kandidat koji je ispunio kriterije akademskog integriteta izabran za rektora sa 7 od 9 glasova.

U novembru 2020. godine, ministar obrazovanja, Ramë Likaj, doneo je odluku o nezakonitom povećanju broja prijemnih kvota za studente UP-a Medicinskog fakulteta, bez odgovarajućeg odobrenja Kosovske agencije za akreditaciju (KAA). To je ugrozilo aplikaciju KAA u Evropskoj mreži za osiguranje kvaliteta, jer je to predstavljalo ozbiljno kršenje njenog funkcionisanja i nezavisnosti. Organizacija članica KITU-a, ORCA, upozorila je i izvršila pritisak na Univerzitet da ne sprovodi ministrovu odluku. Na kraju, rektor UP-a i dekan Medicinskog fakulteta odbili su povećati kvote, pozivajući se na protivljenje, uz odobrenje KAA.

Ubrzo nakon proglašenja vanredne zdravstvene situacije zbog pandemije Covid-19, Fondacija je odlučila pružiti podršku organizacijama civilnog društva. Centar za političku hrabrost - CPC podržan je u sprovođenju projekta 'Iskustva i lekcije iz pandemije u službi održivog kvaliteta u kontinuiranom obrazovanju'. S ciljem olakšavanja procesa nastave sastavljena su

četiri dokumenta: 1. Vodič sa opisom nekih od postojećih online platformi, ističući prednosti i nedostatke svake od njih 2. Detaljan vodič na albanskom jeziku za upotrebu Google Classrooma kao jedne od najboljih postojećih platformi za virtuelne učionice koju Google nudi besplatno, 3. Letak sa uputama za pripremu efektivnih prezentacija (organizacija, jezik, glas, intonacija, itd.), s obzirom da je online nastava u ovo vreme usko povezana sa pripremom prezentacija od strane nastavnika i učenika, 4. Online letak sa konkretnim savetima za nastavnike o maksimalnom angažmanu učenika putem virtualnih platformi kako bi se osigurala efikasna komunikacija, transparentnost i kvalitet, i 5. Razvoj jednog posebnog menija na CPC stranici pod nazivom @CPC-Education koji je dalje proširen dokumentima koji će služiti nastavnicima, učenicima i studentima.

CPC je svo vreme promovisao izrađene materijale na svim društvenim mrežama, distribuirao ih je svim opštinama na Kosovu, direkcijama za obrazovanje i školama, obezbeđujući tako da broj korisnika bude što veći. Tako npr. samo na društvenoj mreži Facebook preko informativnih objava o dotičnom projektu povezano je više od 35.411 ljudi. Takođe, CPC je bio u kontaktu sa kosovskim opštinama kako bi potvrdili da su one dobile materijale.

Ovaj projekat je jasno uticao na izgradnju kapaciteta za upotrebu online platformi i alata za podučavanje i nastavu kako za nastavnike tako i za učenike. Time je podignuta svest o upotrebi online platformi i alata tokom vrlo kritične faze izazvane pandemijom. U cilju osiguravanja održivosti,

CPC će služiti kao kontakt tačka i nakon završetka projektnog perioda i pandemijske situacije.

Kosovski centar za obrazovanje - Ciklus emisije Blizu vas. TV emisije kao potreba izazvana vanrednim stanjem zbog pandemije Covid-19, imale su za cilj pokriti što veći broj porodica i dece kojima nedostaje informacija i saveta tokom perioda izolacije zbog pandemije. Emisije su emitovane na televiziji Koha Vizion (KTV), svake srede i petka od 16:30 do 16:55. KTV je sve emisije emitovala online na svom Facebook kanalu. Emisije su takođe emitovane na TV Arta, a tokom vikenda i na KTV. KTV ima sve emisije na svom Youtube kanalu.

Prva emisija Blizu vas počela je sa emitovanjem 1. maja, a posljednja emisija je emitovana 19. juna 2020. Emisije su u svojoj strukturi imale teme koje su bile vrlo relevantne za trenutnu situaciju, kao što su: Povećana higijena u vreme pandemije, Zabavne igre kod kuće, Nedostaju mi prijatelji - nedostatak društva u vreme pandemije, Važnost zdrave hrane – kuvajmo zajedno, Pružanje i primanje psiho-socijalnih i pedagoških usluga u vreme pandemije, rizik od cyber bullyinga - cyberbulling, Mirno upravljanje sukobima kod dece u vreme pandemije, itd.

Vijeće Kongresa Bošnjačkih Intelektualaca Kosova - VKBIK, E-nastava na bosanskom jeziku. Pandemijska situacija dovela je do zatvaranja obrazovnih institucija i pokretanja primene digitalnih platformi kako se ne bi prekinula nastava. MONT je svim školama u zemlji naložio da počnu sa e-nastavom, konceptom koji je zatekao veći deo obrazovne zajednice

nespremnom. Međutim, za kratko vreme obrazovna zajednica, uključujući upravničke obrazovanja kao što su opštinske direkcije za obrazovanje, direktori škola i razne jedinice MONT-a, je mobilizovana i e-nastava je započela u celoj zemlji. U tu svrhu korišćena je RTK platforma kao glavni izvor dobijanja informacija za škole i decu. Nastava u učionici i po predmetima počela je da se organizuje u obliku predavanja koja su se redovno emitovala na platformi RTK. U ulozi glavnog organizatora e-nastave, MONT se suočio sa izazovom organizovanja e-nastave na bosanskom jeziku, posebno u pripremi materijala za predavanja za bošnjačke učenike i emitovanju predavanja na RTK-u od strane bošnjačkih nastavnika. Nije bilo dovoljno predavača da pokriju sve predmete, opštinske direkcije za obrazovanje nisu mogle naterati bošnjačke učitelje da dobrovoljno drže nastavu, jer je većina nastavnika dolazila iz ruralnog Prizrena, a putni troškovi nisu bili pokriveni. S druge strane, da bi pokrili sve predmete, nastavnici su morali biti dovedeni da drže predavanja iz drugih delova zemlje, kao što su Peć, Mitrovica i Priština. U nemogućnosti adekvatne koordinacije e-nastave na bosanskom jeziku i zbog rizika da e-nastava na bosanskom jeziku ne uspe, MONT se za pomoć obratio Fondaciji tražeći priliku da mu se, kroz organizacije civilnog društva, pomogne u koordinaciji i organizaciji e-nastave na bosanskom jeziku. U tom cilju, Fondacija je podržala bošnjačku nevladinu organizaciju VKBIK koja je imala mandat da bošnjačkoj obrazovnoj zajednici pruži potrebnu podršku za pravilnu organizaciju procesa e-nastave. Organizacija je odmah započela koordinaciju uključenih aktera u proces e-nastave: MONT, opštinska direkcija za obrazovanje,

odgovorni tim RTK-a i koordinatori koje su imenovale obrazovne vlasti. Organizacija je identifikovala, sastavila spiskove i stupila u kontakt sa bosanskim nastavnicima iz Prizrena, Peći, Mitrovice i Prištine koji su bili voljni doći i predavati / snimati predmete u vreme lockdowna, dok ih je RTK redovno emitovao. Snimanje je završeno u drugoj sedmici juna, dok je službeno projekat završen nedelju dana kasnije, 19 juna.

Stanje zajednica Roma, Aškalija i Egipćana tokom pandemije Covid-19 na Kosovu projekat je koji sprovodi Admovere. Istorijski gledano, marginalizovane grupe, poput zajednica Roma, Aškalija i Egipćana, najviše su pogođene pandemijama i prirodnim katastrofama. Iako imaju poteškoća u pristupu dobrim zdravstvenim uslugama, ove zajednice često žive u okolnostima koje povećavaju verovatnoću bolesti. Stoga je vrlo važno analizovati politike poduzete na centralnom i lokalnom nivou, posebno u kriznim vremenima, kako bi se rešile potrebe zajednica Roma, Aškalija i Egipćana.

Glavno postignuće projekta je identifikacija problema, sažetih u izveštaju, sa kojima su suočene zajednice Roma, Aškalija i Egipćana kao rezultat Covid-19. Ovaj izveštaj može poslužiti kao "priručnik" u slučaju pandemija i / ili drugih i raznih prirodnih katastrofa, u kom slučaju će vlasti i centralne i lokalne institucije Kosova uzeti u obzir probleme, uslove, okolnosti ovih zajednica kako bi primenile afirmativne mere što je efikasnije moguće. Takođe, budući da je projekat izazvao veliko interesovanje medija i javnosti uopšte, kopije izveštaja zatražili su poslanici i parlamentarne grupe

Skupštine Kosova, aktivisti za prava zajednica, predstavnici političkih partija itd.

BONEVET je dobila podršku u izradi štitnika za lice u borbi protiv Covid-19. Od aprila 2020. godine, BONEVET je počela proizvoditi zaštitne štitove za lice kako bi pružili zaštitu medicinskim radnicima na prvoj liniji fronta, koji rizikuju svoje živote da bi spasili druge živote od Covid-19 na Kosovu. Tokom početka povećanja broja slučajeva sa Covid-19 uočen je nedostatak zaštitne opreme kod svih zdravstvenih radnika i ostalih zaposlenih. Uzimajući u obzir hitnu potrebu za štitnicima za lice, BONEVET je uspostavio proizvodne linije u tri centra koji su transformirani iz obrazovnog prostora u inženjerske i procesne konstrukcije za proizvodnju zaštitnih maski.

Da bi blagovremeno odgovorili na ovu potrebu, osoblje BONEVET-a je organizovalo kampanju prikupljanja sredstava putem dobro poznate platforme za tu svrhu KOSOVAIDEAS (www.kosovaideas.com). Uz odgovarajuću podršku donatora i građana, BONEVET je povećala proizvodni kapacitet sa 30 novih 3D štampača i značajnom količinom filameta, tako da je proizvodni kapacitet udvostručen, a vreme proizvodnje prepolovljeno na 8 nedelja.

Ovom proizvodnom linijom BONEVET je u roku od tri meseca proizvela 12.190 štitova gde je, osim zdravstvenom osoblju širom Kosova, jedan deo doniran opštinskim inspekcijama, udruženjima i nevladinim organizacijama, društvenim i obrazovnim organizacijama, gradskom prevozu i ostalim kompanijama. Fondacija je bila jedna od najvećih pristalica ove misije.

Down Syndrome Kosova - DSK Centar Priština i Prizren podržani su da pruže podršku osobama sa Downovim sindromom i njihovim porodicama u rešavanju poteškoća stvorenih kao rezultat pandemije. U okviru ove obaveze DSK pruža: usluge podrške na polju razvoja, uključujući psihosocijalnu podršku, rehabilitaciju; podrška i podizanje svesti osoba sa Downovim sindromom i njihovih porodica o merama poduzetim kao odgovor na Covid-19; kao i zaštitnu opremu i dostupne informacije za decu s Downovim sindromom.

Od marta 2020. godine, DSK je počeo da pruža usluge u online formatu. Svako dete sa Downovim sindromom koje je deo Programa rane intervencije i obrazovanja podleže početnoj evaluaciji. Procenu u prisustvu roditelja vrši multidisciplinarni tim koji čine koordinator programa intervencija i ranog obrazovanja, klinički psiholog, fizioterapeut i logoped. Na osnovu evaluacije sastavlja se izveštaj koji predstavlja trenutni razvojni status deteta i na osnovu ovog izveštaja sastavlja se Individualni obrazovni plan koji sadrži tačke za intervenciju u određenim oblastima. Ti se dokumenti šalju roditeljima i zajedno s njima terapeuti rade na postizanju ciljeva u određenom vremenskom periodu do ponovne procene deteta, gde se postavljaju novi ciljevi za njihovo postizanje. Svakog dana svaki terapeut nakon terapijske sesije sastavlja dnevni izveštaj koji odražava postignuća i poteškoće tokom terapijskog tretmana s detetom.

Preoblikovanje civilnog društva na Kosovu kao rezultat pandemije Covid-19 projekat

je koji sprovodi Platforma CiviKos. Nakon ispunjavanja zahteva OSF-a za rešavanje sukoba interesa, nadležna kancelarija ga je odobrila i Fondacija je dodelila grant.

Implementacija aktivnosti u okviru ovog projekta bila je uspešna i u skladu sa početnim planom aktivnosti koje je predvideo CiviKos, a odobrio KFOS. Međutim, politička situacija na Kosovu značajno je povećala nivo izazova sa kojima se suočava tim CiviKos-a. Pad vlade, politička kriza i stagnacija ili prekid dijaloga između Kosova i Srbije smatrani su faktorima koji su negativno uticali na napredak plana zagovaranja. Međutim, aktivnosti su sprovedene u skladu sa predloženim planom. Većina planiranih aktivnosti je sprovedena.

- Praćenje i analiza uticaja pandemijske situacije na rad organizacija civilnog društva na Kosovu. CiviKos će objaviti izveštaj koji uključuje sve odluke dveju vlada kako bi se sprečio COVID-19.
- Što se tiče objavljivanja i distribucije izveštaja o praćenju, ovaj proces će trajati tokom celog projekta, a biće realizovan u kratkim delovima i praćen infografikama koje su lako čitljive i razumljive široj javnosti. Ovde CiviKos ima za cilj dekonstrukciju Priručnika Ministarstva zdravlja čineći ga dostupnim i razumljivim svim građanima.
- Objavljivanje tri članka koja će napisati stručnjaci koje će pozvati CiviKos
- Organizovanje tri online debate
- Organizovanje televizijske debate vezane za temu projekta ili zajednički rad civilnog društva tokom pandemije. Ova debata biće organizovana u saradnji sa emisijom DESKU
- Olakšanje saradnje civilnog društva sa

lokalnim i centralnim vlastima - Proširiti saradnju Javne vlasti - Civilno društvo.

CiviKos je organizovao redovne sastanke sa KP / KGR, Ministarstvom lokalne uprave, opštinama i drugim relevantnim akterima kako bi povezao rad civilnog društva sa javnim institucijama.

CiviKos ima tri otvorena konkursa za izbor predstavnika civilnog društva u različite radne grupe MLU-e, MF-a, kao i člana panela u izboru odbora MCC Compact-a. Takođe, priprema se i kratki izveštaj u obliku infografike o procesu saradnje civilnog društva i vlade, tačnije o primeni Vladine strategije za saradnju sa civilnim društvom od 2013. godine do danas.

Za vreme pandemije platforma CiviKos je promovisala rad organizacija civilnog društva, posebno lokalnih organizacija.

Pored ove podrške, Fondacija je nastavila da održava sastanke online i tokom narednih meseci razgovarajući sa organizacijama civilnog društva o uticaju pandemijske situacije. Podržane su i sledeće organizacije:

Admovere - Uključivanje manjinskih zajednica u UP. Cilj projekta bio je pružiti pregled afirmativnih mera za uključivanje studenata nevećinskih zajednica na Univerzitetu u Prištini, njihov efekat tokom godina i predloge politika u korist obrazovanja nevećinskih zajednica na UP. Glavno postignuće ovog projekta je skeniranje, a time i identifikacija situacije na 14 fakulteta Univerziteta u Prištini, u smislu uključivanja studenata iz nevećinskih zajednica. Dakle, po prvi put su prikupljeni,

analizovani i predstavljeni podaci o broju studenata predviđenih svake godine od 2008. do 2020. godine, primljenih studenata i studenata. Identifikovani su i fakulteti koji su izazvali najviše interesa studenata nevećinskih zajednica, fakulteti sa najmanje interesa, fakulteti na kojima su najviše diplomirali i oni na kojima su najmanje diplomirali. Rezultat istraživanja je izveštaj na albanskom i engleskom jeziku.

Kosovski forum za osobe sa invaliditetom - FKAK - Jačanje osoba sa invaliditetom putem platforme. Na osnovu doprinosa osam organizacija članica koje su raširene na celoj teritoriji Kosova, i iskustva FKAK-a uočena je potreba za stvaranjem hitne platforme za osobe sa invaliditetom putem koje oni mogu dobiti prave informacije. Ova je prva takva platforma u regiji i praksa je zapadnih zemalja.

Platforma je vrlo funkcionalna i imaće sjajan vek trajanja jer postoji mnogo načina za ažuriranje kako bi ona bila od koristi ciljnoj grupi. Kroz kampanju podizanja svesti na stranici FKAK-a do sada je dosegnuto 200,000 ljudi, a kampanja još uvek traje.

Pre početka projekta nije postojala platforma na koju bi osobe sa invaliditetom mogle ići po razne vesti u vezi sa vanrednim situacijama. Prednost platforme je to što se prema kriterijima FKAK-a ova platforma lako prilagođava potrebama koje se mogu pojaviti u bilo kojoj drugoj vanrednoj situaciji.

Uči Online – Connect ED-Kosova: Cilj ovog projekta je razviti sistem praćenja koji iden-

tifikuje i vrši evidenciju broja dece školskog uzrasta koja su ostala pozadi zbog digitalne podele. Sistem praćenja ConnectEd Kosovo uspostavljen je delimično uz podršku KFOSA za dve opštine (Mitrovica i Đakovica), dok su dalji razvoj podržali ADA i Unicef Innovations Lab kroz Technistution 4.0 program Open Data Kosovo. Do sada sistem pokriva ukupno 6 opština, a podaci su otvoreni za praćenje i preuzimanje.

Kroz pet kampanja promovisano je pravo na obrazovanje na daljinu za svako dete, a kampanja još uvek traje uz angažman organizacije.

Zahvaljujući programu ConnectEd Kosova, do sada 20 dece uživa svoje pravo na obrazovanje na daljinu. Ova deca mogla su i biće u stanju da pohađaju online obrazovanje slično vršnjacima, što je shodno tome direktno uticalo na ublažavanje napuštanja škole u Mitrovici, Đakovici, Prištini, Kosovom Polju i Hajvaliji.

Početkom septembra Fondacija je otvorila konkurs koji je pozivao da se prijave projekti koji će se baviti: a. Praćenjem transparentnosti procesa nastave, akademskog i finansijskog upravljanja, uključujući i tokom trajanja pandemije, b. Upravljanjem situacijom i planiranje za budućnost: 1. Analizom upravljanja situacijom, izazova i hitnih planova za visoko obrazovanje 2. Analizom srednjoročnog planiranja institucija relevantnih za visoko obrazovanje i c. Povećanjem transparentnosti i odgovornosti u visokoškolskim ustanovama, što može uključivati, ali se ne ograničavajući na, analizu i istraživanje. Ovim konkursom podržane su četiri organizacije:

Organizacija za unapređenje kvaliteta u obrazovanju - Kompatibilnost stečenih veština sa potrebama tržišta rada. Krajem 2020. godine ORCA je započela projekat ispitivanja kompatibilnosti veština stečenih na odeljenjima javnih univerziteta sa tržištem rada koje odgovara toj oblasti. Istraživanje će se sastojati od sprovođenja upitnika sa studentima (240 studenata u 4 UP programa) i intervju sa profesorima, upravom, zvaničnicima KAA i predstavnicima kompanija iz tih oblasti.

Tokom prvog dela projekta radilo se na metodologiji istraživanja, te na sastavljanju upitnika i pitanja za intervju. Metodologiju pregledavaju stručni recenzenti visokog obrazovanja u akreditaciji i poslovnoj sferi. Tokom januara 2021 godine studenti će početi popunjavati upitnike, a u to vreme će početi i razgovori sa profesorima, menadžmentom, zvaničnicima KAA i predstavnicima kompanija iz tih oblasti.

Tokom februara 2021. godine podaci će se analizovati i napisati izveštaj koji će biti objavljen u martu 2021. godine, kada će biti organizovani planirani okrugli stolovi i konferencije.

NGO Teach For Kosova (TK) - Jačanje studenta za reformu obrazovanja. Cilj projekta je povećati pristup, mogućnosti i svest o visokom obrazovanju za profesionalno usmeravanje. U tom kontekstu, Teach for Kosova ima za cilj da omogući mladim ljudima da ojačaju svoje postojeće veštine i istovremeno razviju veštine kritičkog razmišljanja, zagovaranja i lobiranja, rasprave i posebno liderstva u obrazovanju. Projekat se već sprovodi a do sada su održani sastanci sa Kancelarijama za karijeru u pet ciljnih

opština, odnosno na pet univerziteta; "Hasan Prishtina" - Priština; "Isa Boletini" - Mitrovica; "Haxhi Zeka" Peć; "Ukshin Hoti" Prizren, "Univerzitet primenjenih nauka" - Uroševac. Sve Kancelarije za karijeru pozdravile su saradnju i izrazile veliko interesovanje za ovaj projekat. Takođe one su pokazala spremnost i pomogle su u sprovođenju aktivnosti.

Organizovano je četiri infosesija sa studentima različitih područja, osim na "Univerzitetu primenjenih nauka" za koji je Kancelarija za karijeru preporučila da se info sesija organizuje u februaru 2021. godine. Broj učenika koji su učestvovali u informativnim sesijama je oko 280. Tokom infosesija studenti su bili obavješteni o podršci koju ovaj projekat nudi u vezi sa njihovim usmeravanjem, saradnjom sa Kancelarijama za karijeru i podsticanjem studenata da uvedu pozitivne promene u visokom obrazovanju. Takođe, održane su četiri fokus grupe sa studentima iz različitih oblasti na Univerzitetu u Peći, Mitrovici i Prizrenu. Teme razgovora bile su: Procena potreba studenata za profesionalnim usmeravanjem, pronalaženje načina za povećanje efikasnosti Kancelarija za karijeru, uloga studenata u zalaganju za depolitizaciju obrazovnog sistema, transparentnost i odgovornost univerziteta za podršku zapošljavanju učenika itd. Studenti su izrazili svoju zabrinutost i probleme sa kojima se suočavaju tokom studija i dali kreativne ideje za bolju saradnju i funkcionisanje Kancelarija za karijeru. Treba napomenuti da su se studenti osećali ugodno razgovarajući o nepravdama i uticaju politike na univerzitetima, kao i o nepravilnom funkcionisanju Kancelarija za karijeru.

Tech Kosova započela je proces regrutacije 15 do 20 mladih koji će biti deo druge kohorte programa Fellowship. Regrutiranje je podeljeno u dve faze, u decembru 2020. i februaru 2021. Prijava je napravljena online, a do sada se prijavilo 220 studenata različitih smerova. Osoblje TK-a izvršiće postupak zapošljavanja na osnovu jakih i transparentnih kriterija globalne mreže TEACH FOR ALL www.teachforall.org.

ETEA - Da li je Pedagoški fakultet dovoljan za nastavu?

Cilj ovog projekta je dati novu dinamiku problemu obrazovanja na državnom nivou izvlačenjem konkretnih i argumentovanih činjenica istraživanjem i detaljnom analizom monopola osoblja koje je stub obrazovanja novih generacija. Tokom dva meseca realizacije ovog projekta predviđene aktivnosti su završene. U decembru 2020. godine projekat je stupio u kontakt sa dekanom Pedagoškog fakulteta Univerziteta Kadri Zeka u Gnjilanu. Odgovorio je i izrazio je spremnost za saradnju. Nakon toga, istraživači projekta nekoliko su puta kontaktirali dekana kako bi dogovorili posetu Univerzitetu Kadri Zeka za intervju, ali on je onemogućio ovaj sastanak opravdavajući svoj stav obrazloženjem da takvo istraživanje narušava stvarnost, i da će se njegove izjave zloupotrebili i pogrešno protumačiti. Zbog ove situacije i kratkog vremena implementacije projekta, ETEA je u dogovoru sa Fondacijom odlučila da zameni Pedagoški fakultet u Gnjilanu sa onim u Prizrenu. U narednim mesecima započinju posete školama i intervjuisanje nastavnika u opštinama Priština i Prizren, kao i sprovođenje anketa sa studentima

Pedagoških fakulteta Univerziteta “Hasan Prishtina” i “Ukshin Hoti”.

Admovere - Analiza strateških planova visokog obrazovanja

Cilj projekta je analizirati i uporediti trendove procene pitanja visokog obrazovanja, od proglašenja nezavisnosti do danas, u institucionalnom smislu. Ciljevi istraživanja su upoređivanje i pregled definisanih ciljeva i nivoa njihovog ispunjenja između svih strategija (i akcionih planova) visokog obrazovanja na Kosovu, koje su izdale Vlada Kosova i MON, i između univerzitetskih strategija. (i godišnji izveštaji) UP-a. Cilj istraživanja je i davanje preporuka za izradu strateških planova za visoko obrazovanje putem okruglog stola na kojem će biti prisutni dekani svih akademskih jedinica UP, predstavnici Rektorata i predstavnici Ministarstva obrazovanja i nauke.

U pogledu ispunjavanja ciljeva, do trenutka izveštavanja postignuto je sledeće: Osiguravanje kompletne dokumentacije o strategijama na nivou Kancelarije premijera i prva faza njihove analize je završena; Osiguravanje 80% dokumentacije obrazovnih planova, strategija i akcionih planova na nivou MPZ, i njihova analiza kao prva faza je završena; Uspostavljen je kontakt sa sekretarom UP-a u vezi sa saradnjom za osiguravanje dokumentacije za strategije UP-a i organizovanje okruglog stola.

Spisak podržanih projekata:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos u evrima
E-nastava na bosanskom jeziku	Vijeće Kong.Bos.VKBIK	7,564.00
Proizvodnja štitnika za zaštitu od COVID-19	Fondacioni Bonevet	10,000.00
Nacrt okvira za vođenje i praćenje za KITU	Qendra per Arsim e Kosovës	3,000.00
Izazovi zajednica Roma, Aškalija i Egipćana tokom pandemije COVID-19 na Kosovu	Admovere	8,785.00
Iskustva i lekcije iz pandemije u službi održivog kvaliteta u kontinuiranom obrazovanju	Qendra për Kurajo Politike	8,580.00
Bliže deci u vreme pandemije	Qendra per Arsim e Kosovës	9,500.00
Preoblikovanje civilnog društva na Kosovu kao rezultat pandemije Covid-19	Platforma Civikos	19,945.00
Usluge podrške osobama sa Downovim sindromom - Centar u Prištini	Down Syndrome Kosova - Prishtinë	9,997.98
Pravo na usluge i informacije – zagarantovano pravo	Down Syndrome Kosova - Prizren	9,987.00
Uključivanje manjinskih zajednica na Univerzitetu u Prištini	Admovere	9,700.00
Jačanje osoba sa invaliditetom putem platforme	Forumi Kosovar i Aftësisë së Kufizuar	5,000.00
Connect – Ed Kosova	Mëso Online	5,490.00
Usklađivanje stečenih veština sa potrebama tržišta	ORCA	21,580.00
Analiza strateških planova visokog obrazovanja	Admovere	17,460.00
Osnaživanje učenika za reformu obrazovanja	Teach for Kosova	9,230.00
Da li je Pedagoški fakultet dovoljan za nastavu?	ETEA	10,000.00
Praćenje indikatora: Akademski časopisi javnih univerziteta na Kosovu	Admovere	4,750.00

Praćenje indikatora: Akademsko osoblje na političkim pozicijama, Akademsko osoblje angažovano u privatnom sektoru i Sprovođenje preporuka Državne revizije.	Lëvizja Çohu	4,750.00
Akademski integritet na javnim univerzitetima	ORCA	4,750.00
Praćenje transparentnosti i znanja studenata o načinu upravljanja na javnim univerzitetima	Qendra për Kurajo Politike	4,750.00
	Međuzbir	184,818.98
Programski troškovi		
Konferencije i sastanci	Operacional	7,514.81
Usluge savetovanja	Operacional	368.41
Usluge prevođenja	Operacional	220.00
Administrativni programski troškovi	Operacional	40,493.11
	Međuzbir	48,596.33
	Ukupno	233,415.31

Rezervna Sredstva OSF

Rezervna Sredstva OSF

Hitna pomoć i grantovi za nezavisne medije i novinare

Proglašenjem globalne pandemije od strane Svetske zdravstvene organizacije (SZO) u martu 2020. godine, Vlada Kosova je usvojila mere predostrožnosti za borbu protiv širenja COVID-19, uključujući strogo ograničenje kretanja i druge mere društvenog distanciranja. Ove mere su gotovo u potpunosti zaustavile privrednu delatnost u zemlji, negativno uticale na privatna preduzeća, a posebno na privatne medije koji zavise od prihoda iz oglašavanja. Štaviše, ova vanredna situacija, u kojoj se velika većina stanovništva nije mogla slobodno kretati, je mnogostruko povećala značaj uloge medija kao nadzornika institucija i kao glavnog informatora građana.

Stoga, kao odgovor na ovu krizu bez presejana, Fondacija je uvidela potrebu da traži dodatna sredstava od mreže Fondacija otvorenog društva (OSF) kako bi se hitno intervenisalo u domenu medija kroz direktnu pomoć i institucionalne grantove. Fondacija je dobila rezervni fond od oko 130.000 evra i podržala ovu intervenciju sredstvima iz svog osnovnog budžeta sa preko 30.000 evra.

Naša intervencija u ovoj oblasti se je odvijala u okruženju u kojem su mediji uopšteno, a pogotovo privatni, bili pod velikim ekonomskim pritiskom. Jedan od nacionalnih dnevnih listova, Zëri, je otpus-

tio 20 radnika na početku pandemije zbog krize. U to vreme je Udruženje novinara Kosova izveštavalo da se čitav sektor smanjuje i kao rezultat je došlo do smanjenja broja zaposlenih ili smanjenja plata medijskog osoblja u celom sektoru. U jednoj internoj anketi koju su sprovedli naši partneri, 80 posto intervjuisanih medija je prijavilo povlačenje reklama od strane preduzeća ili čak kašnjenje u plaćanju postojećih dugova. Prvi put od 1997. godine se je prestalo sa štampanjem dnevnog lista Koha Ditore.

Još jedan zabrinjavajući aspekt je bilo ostavljanje po strani novinara i medijskog osoblja kao osnovnog osoblja koje je obavljalo posao od visokog rizika. Dok je medicinskom osoblju, radnicima prehrambenih prodavnica i apoteka priznat doprinos kao osnovnih i ugroženih radnika u vladinom paketu za vanrednu situaciju - radnici u medijskom sektoru nisu priznati kao takvi. Iz tog razloga, čak i pre nego što su dobijena dodatna sredstva od OSF-a, Fondacija je dodelila hitni grant Udruženju novinara Kosova za kupovinu zaštitne opreme poput N-95 maski, rukavica i druge oprema za zaštitu na terenu (ovaj grant je naveden u tabeli grantova pod naslovom Evropski program).

Osim krize koju je izazvala sama pandemija, Kosovo je takođe zapalo u duboku političku krizu nakon što je kosovski Parlament 25. marta izglasao nepoverenje Vladi. Suočeni sa ovom dvostrukom krizom, nezavisni mediji i „watchdogs“ su postali značajniji nego ikada, a istovremeno i ranjiviji na

politički pritisak.

Još jedan zabrinjavajući razvoj događaja bio je način na koji je kriza naglašavala međuetničke podele na Kosovu jer su kosovski Srbi primali zdravstvenu negu iz paralelnog zdravstvenog sistema kojim upravlja Beograd. U takvoj situaciji, ova je stvar zloupotrebljena za podizanje tenzija među zajednicama i politizaciju vladinog odgovora na pandemiju. Evropska federacija novinara je reagovala 2. aprila protiv političkog mešanja u javnom servisu RTK, osuđujući ih zbog neetičkog izveštavanja. RTK je jednostrano izveštavao iz Severne Mitrovice, gde je stotine građana bilo smešteno u karantin. Slično tome, drugi portali bliski politici su povredili prava ovih građana na privatnost (uglavnom Roma i Srba) objavljivanjem njihovih imena i drugih ličnih podataka. Kako bi se ojačali sami mediji u obezbeđivanju poštenog izveštavanja, Fondacija je intervenisala preko institucionalne podrške za samoupravne medijske organe, poput Saveta za štampu, i udruženje zagovarača, tj. Udruženje novinara Kosova.

Fondacija je podržala Savet za štampu Kosova u kojem su zastupljeni svi štampani mediji i veliki broj digitalnih medija, dodeljujući hitni grant za povećanje obima njihovog rada u razmatranju žalbi u vezi sa nepravilnim izveštavanjem. Sa druge strane, kako bi se dobio detaljan pregled stanja u sektoru i uticaja koji je pandemija imala na isti tokom perioda april-oktobar, Fondacija je podržala Udruženje novinara Kosova u realizaciji studije u celom sektoru. U ovoj analizi, zasnovanoj na anketiranju 120 medijskih radnika i desetina intervjua sa stručnjacima za medije,

Udruženje je naglasilo nedostatak zaštitne opreme za novinare na terenu i finansijsku ugroženost novinara zbog krize (samo 40 procenata anketiranih je navelo da su imali koristi od fiskalnog paketa za vanrednu situaciju, a 11% je reklo da su sredstva iskoristili njihovi poslodavci)¹.

U borbi protiv širenja netačnog izveštavanja i lažnih vesti, Fondacija je takođe podržala dnevni list Koha Ditore u osnivanju radne grupe koja bi se usredsredila na pokrivanje pandemije, kao i na demantovanje lažnih vesti. Ova radna grupa, koja se oslonila na rad koji je Koha Ditore već započela početkom marta je uspela da svaki dan izveštava o širenju pandemije u svetu i na Kosovu, što je rezultovalo u stotinama članaka koje je pročitao preko 2 miliona jedinstvenih posetilaca veb stranice Koha.net.

Pored institucionalne podrške i uspostavljanja radne grupe za borbu protiv nepravilnog izveštavanja, Fondacija se brzo posvetila dodeli hitnih grantova za pomoć medijima koje je pandemija pogodila u finansijskom smislu. Fondacija je na javnom konkursu pozvala sve privatne medije i nevladine organizacije koje funkcionišu kao mediji da se prijave za hitne grantove koji bi se mogli koristiti za pokrivanje troškova osoblja, administrativnih troškova i kupovine opreme koja bi olakšala rad na izveštavanju sa terena i dalju digitalizaciju medija.

1 Kako bi pročitali ceo izveštaj, posetite veb stranicu UNK <http://agk-ks.org/wp-content/uploads/2020/10/NDIKIMI-I-PANDEMIS%C3%8B-COVID-19-N%C3%8B-GJENDJEN-EKONOMIKE-T%C3%8B-GAZETAR%C3%8BVE-KAMERAMAN%C3%8BVE-DHE-FOTOREPORTER%C3%8BVE.pdf>

Od 41 medija koliko se prijavilo na javni poziv, komisija za ocenjivanje u kojoj su bili medijski stručnjaci, je izabrala 15 medija za podršku. U cilju održavanja pluralizma medijskog pejzaža, a posebno u vreme izolacije kada je pravilno i tačno izveštavanje postalo još važnije, komisija je izabrala raznoliku grupu medija, uključujući lokalne medije, radio stanice, digitalne medije i medije koji opslužuju manjinske zajednice. Komisija je takođe dala prioritet lokalnim medijima koji pokrivaju područja koja su najviše bila pogođena pandemijom u prvim mesecima, kao što su Priština, region Peći i Kamenica. U tom duhu, Fondacija je podržala i lokalne radio stanice poput Radio Plusa, Radio Peći, Radio Goraždevca i Radio 24.

Preko ovih hitnih grantova, Fondacija je takođe podržala obuku i zapošljavanje novinara koji su pogođeni krizom, a preko dodele granta za KosovoLive, koji su obučili i angažovali mlade novinare. Sa druge strane, nevladine organizacije poput Internews Kosovo - jedan od producenata Kallxo.com - su se usredsredile na nadgledanje javnih nabavki tokom pandemije pošto se povećavao rizik korupcije u ubrzanim procedurama. Preko njihovog verifikatora činjenica, Slanometra, i dugih istraživanja, Kallxo je rasvetlio nepravilnosti na tenderima u ime pandemije. Ono što je najvažnije, Kallxo je preko ovog granta rasvetlio i šemu nameštanja tendera u iznosu od 100.000 evra u opštini Peć.

Još jedan impresivan projekat koji je realizovan kao rezultat ovog hitnog granta je projekat Medija centra, „Heroji u vreme koronavirusa“ - serije emisija u kojima su profilisane ličnosti koje su tokom pan-

demije napravile razliku u svojoj zajednici. Od jula do kraja novembra Medija Centar je realizovao deset emisija u kojima su detaljno informisani srpski građani na Kosovu o inicijativama institucija, organizacija civilnog društva i aktivista u vezi borbe protiv pandemije.

Glavno dostignuće ove intervencije je nesumnjivo podrška nezavisnih medija u kritičnom trenutku koji je pretio njihovom opstanku. Kroz ovu intervenciju Fondacija je takođe stvorila mrežu novih saradnika - što će biti od koristi na početku primene novog strateškog ciklusa koji uključuje programiranje u sektoru medija i informisanja

Lista e granteve dhe shpenzimeve tjera:

Naslov projekta	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Oснаživanje Saveta za štampu Kosova tokom pandemije koronavirusa	Këshilli i Mediave të Shkruara të Kosovës	14,955.00
Radna grupa Koha za Covid-19	Grupi KOHA	19,783.44
Uticao pandemije COVID-19 na ekonomiju novinara, snimatelja i fotoreportera	Asociacioni i Gazetarëve të Kosovës	10,000.00
Profesionalni razvoj novinara tokom pandemije	KosovaLive	10,000.00
Verifikacija lažnih vesti/izjava i procedura javnih nabavki tokom pandemije Covid-19	Interneës Kosova	9,600.00
Borba protiv nevidljivog	KosovaPress	9,900.00
Heroji u vreme koronavirusa	Medija Centar	8,200.00
Pravovremenim i objektivnim informacijama doprinosimo prevenciji i borbi protiv Covid-19	Radio Peja	5,000.00
Hitna podrška za suočavanje sa krizom Covid-19	Gazeta Blic	7,103.68
Privreda posle pandemije	Ekonomia Online	9,980.00
Otvoreno o svim informativnim platformama o Covid-19	Radio Gorazdevac	8,690.00
Radio i TV prilozima i na internetu - izveštavanje o Covid-19	Radio KIM	5,000.00
Borba protiv pandemije	Infokus	9,323.00
Oснаživanje kapaciteta za izveštavanje na terenu	Gracanica Online	5,000.00
Kontrolisani društveni život	Radio Kent	5,000.00
Radio u vreme pandemije	Radio 24	6,700.00
Plus heroji	Radio Plus	9,589.00
Napredak u informisanju	Radio Fontana	9,570.00
	Ukupno	€ 163,394.12

Brzi odgovor na pandemiju COVID-19 - Podrška najugroženijim grupama žena.

Projekat je deo rezervnog fonda OSF-a za koji se prijavilo 5 zemalja (Fondacija) Zapadnog Balkana: Albanija, Kosovo, Srbija, Severna Makedonija i Bosna i Hercegovina. Na Kosovu projekat sprovodi Ženski ekonomski forum pod okriljem Instituta Riinvest, koji u ovom periodu vodi sekretarijat Ženskog ekonomskog foruma. Projekat je imao za cilj pružanje direktne finansijske pomoći ženama koje su izgubile poslove ili radno mesto kao rezultat pandemije.

Objavljen je poziv za prijavljivanje sa strogim kriterijumima kako bi grantove dobile žene koje su najteže pogođene pandemijom. Iz ovog poziva 450 žena je dobilo po 170 EUR (minimalna zarada).

U projektu je takođe izrađeno 5 Op-Eda i 10 infografika koje su se bavile problemom žena u preduzetništvu i njihovim gubicima tokom pandemije. Takođe je zagovarano i za uključivanje ove društvene kategorije u buduće finansijske pakete koje je predviđela Vlada.

U okviru projekta, Ženski ekonomski forum je podržan u izradi veb stranice, kao i kratkog dokumentarnog video zapisa.

Sa druge strane, u okviru ove inicijative smo radili sa Institutom Riinvest i GAP-om na sprovođenju analize trenutnog stanja i davanju preporuka za izradioce politika u njihovim budućim aktivnostima.

GAP je uradio dve analize: 1) Učinak glavnih komponenti bruto domaćeg proiz-

voda (kao jednog od najvažnijih indikatora uticaja pandemije na privredu) kako bi se predstavio uticaj ove krize na sve privredne sektore u zemlji. 2) Procena uticaja dijas-pore na kosovsku privredu tokom krize i potencijala za održivo korišćenje kapitala dijas-pore.

Institut Riinvest je procenio uticaj vladinog programa na ekonomski oporavak nakon Covid-19 u sistematskoj ex-ante oceni ključnih tačaka i faza sprovođenja programa. Ovo je rezultovalo osnovnom empirijskom procenom stanja u sektorima koji su bili u središtu plana oporavka i učinilo lakšim praćenje efekata ovog paketa.

Tokom januara 2021. se očekuje organizovanje brojnih virtuelnih sastanaka između implementacionih organizacija svih zemalja Zapadnog Balkana (koje su deo ove inicijative) na zajedničkoj platformi u cilju razmene iskustava i učenja iz iskustva drugih.

Spisak projekata organizacija koje su podržane iz rezervnih sredstava OSF-a u kombinaciji sa sredstvima osnovnog budžeta kao odgovor na situaciju koju je prouzrokovao COVID-19:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Brzi odgovor na pandemiju COVID-19 - podrška najugroženijim grupama žena	Institut Riinvest (Ženski ekonomski forum)	107,340.00
Uticaj pandemije COVID-19 na kosovsku privredu	Instituti GAP	16,175.00
Procena efekata vladinog programa ekonomskog oporavka zbog krize koju je izazvao Covid-19	Instituti Riinvest	19,100.00
	Ukupno	142,615.00

Samouprava zajednice u školama u vezi klime, katastrofa i društvene održivosti

Ovo je regionalni projekat u kom učestvuju fondacije sa Kosova, Severne Makedonije, Albanije i Srbije, a sprovodi se iz rezervnih sredstava OSF-a. Svrha ove investicije je povećanje kapaciteta školskih ekosistema kako bi škole bile otpornije tokom društvenih, privrednih i ambijentalnih

poremećaja i katastrofa. Kako bi se postiglo navedeno, aktivnosti predloga imaju za cilj povećanje školskog samoupravljanja u pružanju obrazovnih mogućnosti i obrazovne održivosti i inkluzivnih i održivih zajednica ulaganjem sredstava u socijalna preduzeća u vlasništvu zajednice, a koja upravljaju proizvodnjom i distribucijom električne energije malih srazmera i to preko fotovoltaičke tehnologije. Projekat je u početnoj fazi, a očekuje se da će predlog za finansiranje biti predstavljen OSF-u na proleće 2021. Do sada su izabrani međunarodni konsultanti koji će biti angažovani na projektu, a koji su isplaćeni iz rezervnog fonda OSF-a, kojim upravlja Fondacija za otvoreno društvo u Albaniji. Iz osnovnog budžeta programa će se tokom 2021. finansirati lokalni stručnjaci koji će u ovoj inicijativi raditi zajedno sa međunarodnim stručnjacima.

Podrška porodicama zatvorenika, izdržavaocima porodice, u vreme pandemije

Projekat je podržan iz OSF fonda uz sufinansiranje KFOS-a u okviru OSF inicijative za podršku marginalizovanim osobama u vreme pandemije, dok je implementacioni partner ovog projekta bio Savet za zaštitu ljudskih prava i sloboda (KMLDNJ).

Cilj projekta je ublažavanje ekonomske situacije za 185 porodica zatvorenika ili bivših zatvorenika koji jesu ili su bili jedini izdržavaoci porodice.

Ciljna grupa su bili zatvorenici ili bivši zatvorenici različitih zajednica koji su se nala-

zili u popravnim centrima i zatvorima na Kosovu, kao i oni koji su oslobođeni, a koji su bili jedini izdržavaoci porodice.

Odobrenim budžetom je obezbeđena podrška za 185 porodica zatvorenika ili nedavno oslobođenih zatvorenika tokom pandemije u trajanju od tri meseca sa 170 evra po porodici za pokrivanje osnovnih potreba čime bi se omogućila lakša integracija u društvo. Za ovu podršku se prijavilo više od 600 osoba/podrođica, od kojih su izabrani oni sa najtežim ekonomskim uslovima.

Porodice su primale podršku tri meseca zaredom. Pored upravljanja konkursom za raspodelu ove pomoći, KMLDNJ posećuje popravne ustanove, zatvore i saraduje sa svim ostalim pravosudnim institucijama koje su nadležne za ovu grupu korisnika projekta.

Korisnici ove šeme su bili pripadnici svih zajednica koje žive na Kosovu.

Lista e granteve dhe shpenzimeve tjera:

Naziv projekta/ inicijative	Dobitnik granta	Iznos u evrima
Preventivne mere, upravljanje situacijom i posledicama koje je prouzrokovao COVID-19 na osobe lišene slobode i marginalizovane grupe na Kosovu.	Savet za zaštitu ljudskih prava i sloboda	117,550

Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID-19

Informativni list

Iznos izdvojen za realizaciju projekta	164.889 Eur
# organizacija uključenih u projekat	11
# opština uključenih u projekat	15
# lokacija (sela, naselja) u kojima je projekat sproveden	85
# podeljenih prehrambenih/higijenskih paketa	4565
# sanitarnih paketa za žene i devojke	120
# podeljenih nastavnih paketa	1210
# porodica priključenih na internet + kablovsku televiziju	273
# volontera uključenih u projekat	64
# dece kojoj je pružena on-line pomoć u procesu e-nastave	852
# dece kojoj je pružena fizička pomoć u e-nastavi (centri za učenje i kuće)	331
# učenika kojima je pružena pomoć za maturalni i semimaturalni test	78
# dece kojoj je pružena pomoć za upis u predškolske ustanove i prvi razred	229
# upisane dece u predškolske ustanove i prvi razred	203
# stanovništva, korisnika usluga projekta (popis + teren)	26.778

Ciljevi projekta

- Obezbeđivanje dobrobiti pripadnika romske, aškalijske i egipćanske zajednice u situaciji koju je prouzrokovala pandemija,
- Podrška romskoj, aškalijskoj i egipćanskoj zajednici u oblasti obrazovanja, odnosno pružanja pomoći u procesu e-nastave za decu i upis u školu
- Podrška i podizanje kapaciteta civilnog društva i medija romske, aškalijske i egipćanske zajednice kako bi mogli da podele pravovremene informacije na jezicima razumljivim za njihove zajednice i kako bi bili osnaženi da podržavaju svoju zajednicu u ovim teškim vremenima za njih.

Glavne intervencije:

- Podela prehrambenih i higijenskih paketa za 4565 porodica
- Podela nastavnih paketa za 1210 učenika koji pohađaju e-nastavu
- Direktna podrška dece u procesu e-nastave
- Obezbeđen internet za 273 porodice
- Podrška romskim, aškalijskim i egipćanskim medijima, od čega 7 lokalnih radio stanica
- Podrška rada 11 organizacija u zajednici/ NVO-a

Opštine uključene u projekat i partneri

Projekat je realizovan u 15 kosovskih opština: 1) Kosovo Polje, 2) Obilić, 3) Gračanica, 4) Štimlje, 5) Lipljan, 6)

Uroševac, 7) Đakovica, 8) Mitrovica, 9) Vučitrn, 10) Prizren, 11) Suva Reka, 12) Orahovac, 13) Mamuša, 14) Peć i 15) Gnjilane. Realizacija projekta je usmerena na 85 lokacija u ovim opštinama: uglavnom su to naselja ili predgrađa gradova koja se karakterizuju po velikom broju stanovnika iz romske, aškalijske i egipćanske zajednice i sela u kojima se takođe nalazi veliki broj pripadnika ovih zajednica.

Projekat je realizovalo 11 nevladinih organizacija sa sedištem u zajednici:

1) Balkan Sunflowers Kosovo (BSFK), Kosovo Polje, 2) Nevo Koncepti (NVK), Prizren, 3) Bethany Christian Services (BCS), Đakovica, 4) Roma and Ashkali Documentation Center (RADC), Mitrovica, 5) Romtegra, Priština, 6) SHL-Kosova, Orahovac, 7) Roma in Action (RIA), Đakovica, 8) Art Stras Union (ASU), Štimlje, 9) Bashkimi Rinor e Ardhmja e Ndritur (BRAN), Uroševac, 10) Përparimi Rinor i Ashkalinjve të Mitrovicës (PRAM), Mitrovica, i Mreža romskih, aškalijskih i egipćanskih žena na Kosovu (RrOGRAEK), Priština.

Opis intervencije

Obrazovanje

Od aprila do kraja juna, kada je i završena školska godina, organizacije su regrutovale volontere u ulogama tutora, medijatora, fasilitatora, uključujući i nastavnike, kako bi se pomoglo učenicima u procesu e-nastave. Administrativnim uputstvom MONT-a je propisano da nastavnici naprave dosijee učenika kako bi mogli da ocenjuju njihov rad i vrednuju ih/daju ocene. To je

značilo da su deca bila dužna da pripreme svoje dosijee ili radove iz različitih predmeta i pošalju ih nastavnicima elektronskim putem. Budući da ovaj proces predstavlja izazov ne samo za učenike već i za njihove porodice, partnerske organizacije su mobilizovale 64 zaposlena/volontera koji su kroz različite oblike elektronske komunikacije pomagali učenicima i porodicama u procesu e-nastave i pripremi dosijea. U nekim opštinama ili lokacijama (Kosovo Polje, Obilić, Orahovac itd) pomoć je deci pružana fizički: centri za učenje su ponovo otvoreni, a poštujući uputstva zdravstvenih organa, deci su pružane usluge kao što su završavanje domaćih zadataka, obnavljanje gradiva i priprema materijala koji su poslati školama/nastavnicima. U procesu e-nastave je pružena pomoć za 1183 dece, od čega 852 preko elektronskih oblika komunikacije i platformi (viber, whatsapp, FB, zoom, googleclassroom itd), a za 331 dece je pomoć pružena direktno u centrima za učenje i kućnim posetama. Pored toga, za 78 učenika koji su položili maturu i semi-maturu je pružena pomoć u obnavljanju gradiva putem platformi za elektronske komunikacije. Kako bi im se pomoglo još više u obnavljanju gradiva, podeljeno je 1210 nastavnih paketa koji su sadržali sveske, olovke i prateća sredstva za vežbe i nastavu.

Dobrobit

Zbog situacije koju je prouzrokovao Covid-19 i pošto su zatečene u veoma nepovoljnoj ekonomskoj situaciji, romske, aškalijske i egipćanske porodice su ostale na milosti agencija, dobrotvornih organizacija i opštinskih vlasti u vidu veoma oskudne pomoći. Partnerske organizacije su se mo-

bilisale i identifikovale porodice kojima je bila potrebna pomoć u namirivanju najosnovnijih životnih potreba. U početku je identifikovano oko 4800 porodica, dok su u međuvremenu sastavljeni kriterijumi za korisnike pomoći u obezbeđivanju osnovnih životnih potrepaština. Ovo je tokom celog vremena bilo koordinisano sa opštinskim vlastima i štabovima za vanredne situacije, koji su istovremeno i ponudili logističku podršku u vidu obezbeđivanja prevoza i identifikovanja ugroženih porodica. Stalna koordinacija je postojala i sa razvojnim agencijama i dobrotvornim organizacijama, kako se pomoć ne bi duplikovala, kao i da bi se pokrila i pomoć drugim materijalima za porodice. Ukupno, 4565 porodica je dobilo prehrambene i higijenske pakete, dok je u opštini Gnjilane 120 žena i devojaka primilo i sanitarne pakete.

Podrška medijima i informisanje pripadnika zajednice

Uspaničena efektima pandemije, romska, aškalijska i egipćanska zajednica se je istovremeno našla i pred izazovom odgovarajućeg i blagovremenog informisanja od strane zdravstvenih i vladinih organa jer se te informacije nisu delile u lokalnom kontekstu, a niti na jeziku zajednica. U cilju približavanja informacija porodicama zajednica, angažovana je organizacija Romtegra, čije osoblje takođe vodi i uređuje programe na romskom jeziku na nacionalnoj televiziji RTK i Radio Kosovu. Osim pokrivanja svih aktivnosti ovog projekta koje su preduzimali partneri, Romtegra je takođe od početka stvarala medijski sadržaj u lokalnom kontekstu u vezi sa preporukama i uputstvima zdravstvenih i vladinih organa, koji je čitavo vreme emitovan

na RTK-u i na lokalnim radio-stanicama. Romtegra je preko društvenih mreža delila informacije i materijale organa za podizanje svesti, a koje su koristili i drugi partneri projekta. U opštinama u kojima obitava najveći broj romske, aškalijske i egipćanske zajednice je preko Romtegre podržano 7 lokalnih radio stanica, koje ne samo da su emitovale medijske sadržaje koje je pripremila Romtegra, već su podržavane da naprave sopstveni medijski sadržaj posvećen zajednicama, uključujući i česte emisije sa gostima iz zdravstvenih organa, opština, predstavnicima organizacija i liderima zajednica, koji su davali poruke i uputstva kako se nositi sa situacijom koju je prouzrokovala pandemija, polazeći od tema u vezi obrazovanja, sve do zdravstvene zaštite i sprečavanja širenja pandemije. Podržane lokalne radio stanice su: 1) Radio Romano Avazo, Prizen, 2) Radio Đakovica, 3) Radio Orahovac/Aktiv, 4) Radio Gračanica, 5) Radio Uroševac, 6) Radio Gnjilane i 7) Radio Mitrovica. Između ostalog, cilj je bio da se ove lokalne radio stanice lakše nose sa fazom finansijske nestabilnosti u vreme pandemije, kada su se gotovo sve radio stanice na Kosovu suočile sa finansijskom nestabilnošću.

U procesu identifikovanja ugroženih porodica primećen je značajan broj porodica koje nisu imale pristup internetu i kablovskim uslugama zbog teške ekonomske situacije. Nekima od njih je usluga isključena zbog neplaćanja, a ostali nisu imali dovoljno sredstava za internet i kablovske instalacije. Ove porodice su ostale bez 1) bilo kakvih informacija o pandemiji koja se je proširila, preporukama i uputstvima zdravstvenih organa, i 2) deca ovih porodi-

ca nisu mogla da prate proces e-nastave na elektronskim platformama. Nalazeći se u takvoj situaciji, ovim uspaničenim porodicama je odmah ponuđeno priključivanje na internet i kablovske usluge. Identifikovani su ISP-i (pružaoci usluga) na lokacijama gde su živele ove porodice, a plaćanje ili priključivanje je obezbeđeno na period od 2 do 3 meseca. Priključeno je 273 porodica, pri čemu su najveću korist imala deca kojoj su volonteri odmah pomogli da nadoknade izgubljene časove, kao i članovi porodice koji su dobili informacije o upravljanju situacijom u vreme pandemije.

Podrška radu NVO-a

Organizacije sa sedištem u zajednici, posebno one iz romske, aškalijske i egipćanske zajednice su se suočile sa najvećim izazovima u situaciji pandemije. Usled nemogućnosti da budu uz zajednicu, a i zato što je pažnja donatora preusmerena na upravljanje globalnom krizom, organizacije su radile sa ograničenim kapacitetima i bila je ugrožena njihova finansijska održivost. Zbog toga je KFOS planirao da ovaj projekat sprovodi 11 organizacija u zajednici, čime bi se barem donekle doprinelo njihovoj održivosti i zadržavanju kapaciteta i resursa kojima raspolažu i koji su korisni za njihove zajednice. Rad ovih organizacija se sastojao od koordinacije sa lokalnim vlastima i štabovima za vanredne situacije, koordinacije aktivnosti sa drugim razvojnim agencijama i dobrotvornim organizacijama, identifikovanja ugroženih porodica, povećanja pritiska na lokalne vlasti za pojačanom brigom o članovima zajednice, preduzimanja aktivnosti na polju obrazovanja, informisanja pripadnika

zajednice i podizanja njihove svesti o sprečavanju pandemije.

Iznos grantova koji su dodeljeni lokalnim partnerima u 2019. godini:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-I	Balkan Sunflowers Kosova	40,670.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-I	Nevo Koncepti	1,710.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-I	Roma and Ashkalia Documentation Center	1,230.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-I	Bethany Christian Services	1,390.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-I	Romtegra	5,000.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Balkan Sunflowers Kosova	90,475.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Roma and Ashkalia Documentation Center	3,415.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Nevo Koncepti	5,350.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Bethany Christian Services	3,730.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Romtegra	8,300.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	SHL-Kosova	2,200.00

Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	RROGRAEK	1,200.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	BRAN (Bashkimi Rinor e Ardhmja e Ndratur)	1,200.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	Roma in Action	1,200.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	PRAM (Përparimi Rinor i Ashkalinjve të Mitrovicës)	1,200.00
Podrška za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu u situaciji koju je prouzrokovao COVID19-II	ASU (Art Stars Union)	1,200.00
	Ukupno	169,470.00

Inicijative Fondova Trećih Strana

Inicijative Fondova Trećih Strana

Re/integracija ugroženih i vraćenih Roma, Aškalijska i Egipćana u opštinama Peć i Suva Reka, Kosovo (Prospekt 3)

Projekat Prospekt 3 se sprovodi u dve kosovske opštine (Peć i Suva Reka), a počeo je u maju 2010. godine. Cilj projekta je da se nastavi davanje doprinosa u sprovođenju državne strategije za integraciju romske i aškalijske zajednice unapređivanjem pristupa uslugama obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i socijalnih pitanja. Stoga je opšti cilj projekta Prospekt 3 da doprinese ostvarivanju prava Roma, Aškalijska i Egipćana na Kosovu, odnosno u opštinama Peć i Suva Reka, i njihovoj integraciji u kosovsko društvo, sa posebnim naglaskom na povratnike iz zemalja Evropske unije, a pogotovo Nemačke. Kako bi se doprinelo postizanju ovog opšteg cilja, projekat Prospekt 3 je na sebe preuzeo obavezu da postigne određeni cilj, a to je da se u četiri naselja u dve gorenavedene opštine u kojima žive romska, aškalijska i egipćanska zajednica poboljša pristup uslugama obrazovanja, zdravstva i socijalnih pitanja, kao i u zapošljavanju kao važnom koraku ka povećanju ekonomskog i socijalnog učešća i socijalne integracije.

Ovim projektom postoje ukupno tri oblasti intervencije, koje su izražene kao ciljevi projekta:

- Romska, aškalijska i egipćanska deca na četiri ciljne lokacije redovno pohađaju nastavu i osigurano je pohađanje nastave (predškolski, osnovni i niži srednji nivo).
- Pripadnici romske, aškalijske i egipćanske zajednice poboljšavaju svoje zdravstveno stanje i kvalitet života
- Ciljana romska, aškalijska i egipćanska zajednica, a među njima i povratničke porodice, poboljšavaju izgleda za zapošljavanje, i
- Organizacije koje rade na obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj zaštiti i zapošljavanju Roma, Aškalijska i Egipćana, unapređuju svoje kapacitete za pružanje kvalitetnih usluga svojim korisnicima i zagovaraju kod lokalnih i centralnih vlasti za bolji položaj romske, aškalijske i egipćanske zajednice

Ciljna grupa Prospekta 3 su romska, aškalijska i egipćanska zajednica na četiri lokacije (mahale) u dve opštine, a koje čine oko 2200 stanovnika. Ciljane zajednice su: predgrađe „7. septembar“ i selo Vitimirica u opštini Peć, kao i sela Geljance i Lešan/Trne u opštini Suva Reka. Na svakoj od četiri lokacije postoji po jedna osnovna škola koja nudi predškolsko obrazovanje za decu uzrasta od pet godina, osnovno obrazovanje za decu od 6 do 10 godina, kao i niže srednje obrazovanje za decu od 11 do 14 godina.

Tokom 2020. projekat je realizovao niz mera i aktivnosti u oblasti obrazovanja, zdravstva i zapošljavanja. Aktivnosti su realizovane zajedno sa ciljnim grupama, partnerskim NVO-ima i relevantnim stranama kako bi se osigurala održivost i nakon završetka projekta. Od aprila 2020. godine, a nakon pojavljivanja pandemije Covid-19, način realizacije aktivnosti je promenjen i odvijao se je u dva smera: elektronskoj komunikaciji i intenzifikovanju radnji za pružanje podrške porodicama u zajednici, koje su se našle u nepovoljnoj situaciji tokom pandemije. U fokusu projekta nakon izbijanja pandemije su bili i obezbeđivanje prehrambenih i higijenskih paketa, kao i intenzivna podrška e-nastavi za decu zajednica, dok su u letnjim mesecima ponovo započete rekreativne nastavne aktivnosti za decu i približavanje zdravstvenih usluga za članove zajednice, uz naglasak na žene i devojke.

U cilju nesmetanog sprovođenja projektnih aktivnosti u pomenutim naseljima, KFOS je početkom nove školske godine preko lokalnih partnera raspodelio didaktička nastavna sredstva za decu u zajednici koja pohađaju nastavu u delovima naselja u kojima se nalaze škole uključene u projekat. Kako bi se nastavilo dalje u vezi učenja, lokalni partneri su počeli sa dve grupe aktivnosti: podizanja svesti i interkulturalnih aktivnosti. Ublažavanjem ograničavajućih mera u septembru, a stalno sa dodatnim oprezom i prema uputstvima zdravstvenih i vladinih organa kako bi se sprečilo širenje pandemije, počelo se je sa intenzifikovanjem aktivnosti projekta i sprovođenjem istih uz fizičko prisustvo partnera. Što se tiče aktivnosti na podizanju svesti, lokalni partneri su pokrenuli kampanje za podi-

zanje svesti o redovnom pohađanju škole i upisu učenika u prvi razred. Lokalni partneri su počeli sa kućnim posetama i organizovali sastanke sa roditeljima, često uključujući opštinske službenike za obrazovanje. Takođe su izradili i raspodelili materijale za podizanje svesti, uključujući i one o zdravstvenoj zaštiti i čuvanju zdravlja u vreme pandemije. U pogledu interkulturalnih aktivnosti usmerenih na ublažavanje/uklanjanje predrasuda i stereotipa, lokalni partneri su počeli da sprovedu aktivnosti okupljajući decu iz zajednica i većinsku decu kako bi se družila i razumela međusobnu kulturnu tradiciju kroz igru, razna takmičenja, umetnost itd. Kako bi se pomoglo deci iz zajednica sa poteškoćama u učenju, devojke i mladići zajednica koji su obučeni za rad sa decom su počeli da pomažu deci u zajednici oko završavanja domaćih zadataka, komunikacije sa roditeljima i školama, a cilju da se time obezbedi odgovarajuće okruženje za decu iz zajednica sa poteškoćama u učenju i od čega se očekuje da se poboljša pohađanje škole i uspeh učenika iz ove kategorije.

Što se tiče zdravstvenih i socijalnih pitanja, lokalni partneri su identifikovali 9 žena i devojčica koje su počele da grade kapacitete za rad kao zdravstvene i socijalne posrednice, kao most između zajednica i pružalaca zdravstvenih i socijalnih usluga. Ovih 9 volonterki je istovremeno pomagalo socijalnim i zdravstvenim posrednicama i naučilo i steklo veštine posredovanja u pitanjima koja se odnose na zdravlje i dobrobit pripadnika zajednice. Da bi se izgradili ovi kapaciteti, angažovano je osoblje Udruženja porodičnih lekara Kosova (KFSA), pri čemu je način razvoja veština

bio kroz obuku na radnom mestu. Nakon završetka obuke je započeto sa pojačanim angažmanom u naseljima projekta, dok je osoblje KFSA bilo mentor polaznicima.

Što se tiče zaposlenja, među stanovnicima ciljnih lokacija su identifikovani nezaposleni koji nisu prijavljeni u kancelarijama za zapošljavanje. Tokom identifikacije stanovnika su registrovane veštine kojima raspolažu i drugi podaci u vezi sa njihovim zaposlenjem. Najmanje 20 zainteresovanih nezaposlenih je prošlo dvodnevnu obuku u modulu „Uspešno prijavljivanje“, i četvorodnevnu obuku u modulu „Ostvarenje prihoda samozapošljavanjem“, koju je održala kosovska Agencija za podršku u zapošljavanju (APPK). Moduli obuke se odnose na proširenje mekih veština, koje su preduslov za ulazak na tržište rada.

Iznos grantova dodeljenih lokalnim partnerima u 2020. godini

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos
Prospect Plus	Nevo Koncepti, realizacija nastavnih aktivnosti, zdravstvenog i socijalnog posredovanja i umrežavanje i zagovaranje	29,348.00
Prospect Plus	Syri i Vizionit, realizacija nastavnih aktivnosti, zdravstvenog i socijalnog posredovanja i umrežavanje i zagovaranje	29,202.00
Prospect Plus	Dr Genc Ymerhalili, Udruženje porodičnih lekara Kosova, obuka posrednika, mentorstvo u njihovom radu i povezivanje sa zdravstvenim radnicima	2,400.00
Prospect Plus	APPK, kosovska Agencija za podršku u zapošljavanju, obuka pripadnika zajednice za pripremu za stupanje na tržište rada	6,432.00
Prospect Plus, operativni	Nevo koncepti, Syri i Vizionit Školski paketi za učenike zajednica	3,961.00
Prospect Plus, operativni	Nevo koncepti, Syri i Vizionit IT alati za rad sa romskom, aškalijskom i egipćanskom zajednicom	6,400.00
Prospect Plus, operativni	Nevo koncepti, Syri i Vizionit Prehrambeni, higijenski i nastavni paketi za romsku, aškalijsku i egipćansku zajednicu	12,596.00
	Total	90,339.00

Balkan Tender Watch - BTW

Projekat BTW je u trećoj godini implementacije. Početkom godine je u Beogradu održan koordinacioni sastanak članova projekta radi odabira uzoraka za analizu koja će biti izvršena uz razvijenu metodologiju Benchmarking Tool. Bilo je planirano je da se godišnja regionalna konferencija ove godine održi u novembru na Kosovu sa oko 100 učesnika sa Kosova, iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Severne Makedonije i Crne

Gore, ali je zbog situacije sa pandemijom odložena za početak 2021.

Lista e granteve dhe shpenzimeve programore:

Naziv projekta	Dobitnik granta	Iznos
Balkan Tender Watch	Operativni	32,148.27

ANEKSI

ANEX I – SPISAK I KRATAK OPIS SVIH AKTIVNOSTI MITROVICA DRUŠTVENOG KLUBA – AKTIV

JANUAR 2020 - JANUAR 2021

1.	<p>Naziv aktivnosti: Kviz znanja - kulturna različitost Zapadnog Balkana</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Peti i poslednji projektnom periodu, pab kviz znanja o kulturnim različitostima na Zapadnom Balkanu organizovan je 22. januara u MSC-u. Znanje o brojnim temama vezanim, pre svega za Kosovo i Srbiju, ali i ceo region koji teži ulasku u Evropsku uniju, testiralo je šest ekipa i brojna publika u Mitrovačkom društvenom klubu.</p> <p>Pab kviz "Kulturna različitost Zapadnog Balkana" postao je vidljiv brend Aktiva, koji je svojim zanimljivim konceptom privukao na učešće ljude iz Severne Mitrovice i Zvečana, i brojnu publiku.</p> <p>Moderator: Miloš Timotijević, projektni menadžer, NVO „Aktiv”</p> <p>Datum održavanja: 22.01.2020.</p> <p>Link: https://civicenergycenter.org/new/pab-kviz-v-kulturna-razlicitost-zapadnog-balkana/</p>
2.	<p>Naziv aktivnosti: MSC debata - Zagađenje i rešenje</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Na debati se govorilo o opasnosti koju predstavljaju divlje deponije i načinima rešavanja odlaganja čvrstog otpada na severu Kosova, o aerorozagađenju i odgovornosti građana u kontaminaciji vazduha, kao i o mini-hidroelektranama koje predstavljaju novu opasnost po životnu sredinu Kosova.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aleksandar Ćorac, lekar, univerzitetski profesor 2. Jelena Đokić, univerzitetska profesorka <p>Moderator: Željko Tvrdišić, urednik Kosovo-online</p> <p>Datum održavanja 28.01.2020.</p> <p>Link: https://www.youtube.com/watch?v=FygfI0PR5BM&list=PL7K4SC4XF6wdaig9CmuWhZfPORG1v_yqb&index=6</p>
3.	<p>Naziv aktivnosti: Karikatura kao simbolički vid društvene kritike</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: U Centru građanske energije organizovana je uzložba karikatura Marka Somborca, a sa autorom smo organizovali diskusiju o izražavanju društvene kritike kroz ovaj oblik umetnosti, o tome kakav je položaj i kakva perspektiva karikaturista u današnjem društvu, kao i o njegovim iskustvima tokom dugogodišnje karijere rada u jednom dnevnom listu.</p> <p>Gosti: Marko Somborac, karikaturista dnevnog lista Blic, autor stripova, grafički dizajner i ilustrator</p> <p>Moderator: Jelena Marković, urednica Radia Kontakt plus</p> <p>Datum održavanja: 07.02.2020.</p> <p>Link: https://civicenergycenter.org/new/drustvo-u-kome-je-humor-nacin-da-se-ljudi-informisu-nije-bas-slobodno/</p>

4.	<p>Naziv aktivnosti: MSC debata - Studentski bunt, jednorozu i ostala mitska bića</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Koje su krucijalne razlike studenata u Srbiji 90-ih i danas, kakva je uloga i društvena odgovornost akademske zajednice u očuvanju demokratije i u kom pravcu se danas kanališe studentska energija – da li je u pitanju apatija, apolitičnost ili nešto treće, teme su koje je ova diskusija obuhvatila.</p> <p>Gosti: 1.Oliver Tošković, psiholog, univerzitetski profesor 2.Miloš Damjanović, doktorand istorije i nastavnik u školi</p> <p>Moderator: Maja Živković, novinarka KoSSev-a Datum održavanja: 10.02.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=sdWnlwfoPcw&list=PL7K4SC4XF6wdai-g9CmuWhZfPORG1v_yqb&index=7</p>
5.	<p>Naziv aktivnosti: Promovisanje društvene kritike kroz kulturno stvaralaštvo - projekcija filma „Mandarine“</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Film gruzijske produkcije pod nazivom „Mandarine“ četvrti je u nizu prikazanih dela na filmskom platnu u kafu Mitrovica Social Club. Pre projekcije ovog ostvarenja, politikolog Ognjen Gogić upoznao je prisutnu publiku sa kontekstom konflikta na području Kavkaza, koji je glavna tema ovog filma, dao poseban osvrt na raspad SSSR i ukazao na sličnosti sa sukobima na Balkanu.</p> <p>Moderator: Ognjen Gogić, politikolog i projektni menadžer u NVO „Aktiv“ Datum održavanja: 18.02.2020.</p> <p>Link: https://civicenergycenter.org/new/filmsko-vece-mandarine/</p>
6.	<p>Naziv aktivnosti: Kafa sa ambasadorom</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Na diskusiji koju je NVO Aktiv organizovao za, pre svega, mlade ljude sa severa Kosova razgovaralo se o problemu institucionalne korupcije i njenim implikacijama na demokratsku stabilnost na Kosovu, da li SAD vide takse na robu iz Srbije kao prepreku za nastavak pregovora, kako Sjedinjene Države gledaju na Kurtijeve stavove prema odnosima Prištine i Beograda, koje korake treba da preduzme srpska zajednica da bi odbranila i održala svoja zakonska prava, kao i postoje li programi i načini osnaživanja mladih iz srpske zajednice na Kosovu.</p> <p>Gosti: g. Filip Kosnet, ambasador Sjedinjenih Američkih Država u Prištini</p> <p>Moderator: Caleb Waugh, šef odseka za praktične politike, NVO „Aktiv“ Datum održavanja: 19.02.2020. Link: https://civicenergycenter.org/new/ambasador-kosnet-sa-mladima-u-msc-u/</p>

7.	Naziv aktivnosti: MSC debata – Rodni stereotipi	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Diskutovalo se o problemu rodni stereotipa i rodne (ne)ravnopravnosti, tačnije šta su i koji su to najčešći rodni stereotipi, kako ih prepoznati, kao i kako se boriti protiv njihovog nastajanja.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zorica Timotijević, koordinatorica Koordinacionog mehanizma za borbu protiv porodičnog nasilja 2. Ivana Savić, lekarka i članica Koordinacionog mehanizma za borbu protiv porodičnog nasilja <p>Moderator: Jelena Milićević, civilna aktivistkinja u oblasti rodne ravnopravnosti i ženskih prava</p> <p>Datum održavanja: 20.02.2020.</p> <p>Link: https://www.youtube.com/watch?v=wk3txRUd7Gw&list=PL7K4SC4XF6wdai9CmuWhZfPORg1v_yqb&index=8</p>
8.	Naziv aktivnosti: MSC debata – Otvoreno o dijalogu	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Na prvoj Zoom debati razgovaralo se o nastavku dijaloga Beograda i Prištine iz ugla nevećinskih zajednica Kosovu, a u svetlu aktuelnih političkih i društvenih dešavanja.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borko Stefanović, bivši šef pregovaračkog tima Beograda 2. Augustin Paljokaj, dopisnik lista Koha Ditore i hrvatskog Jutarnjeg lista iz Brisela 3. Rada Trajković, predsednica Evropskog pokreta Srba <p>Moderator: Ognjen Gogić, politikolog i projektni menadžer u NVO „Aktiv“</p> <p>Datum održavanja: 08.07.2020.</p> <p>Link: https://www.youtube.com/watch?v=WoJu9iXrs8M</p>
9.	Naziv aktivnosti: MSC debata - Proces dijaloga Beograda i Prištine: Trougao konstruktivnih dvosmislenosti	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Evropska perspektiva Zapadnog Balkana bila je oblast razgovora ove debate. Ona je uključivala sledeće pod teme: stanje EU posle Bregzita i pandemije virusa korona, Zapadni Balkan u planovima Evropske Unije i stanje demokratije na Zapadnom Balkanu.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fljorian Biber, politički analitičar i istoričar iz Luksemburga 2. Daniel Server, politički analitičar iz Vašingtona <p>Moderatori: Caleb Waugh, šef odseka za praktične politike u NVO „Aktiv“ i Ognjen Gogić, politikolog i projektni menadžer u NVO „Aktiv“</p> <p>Datum održavanja: 23.09.2020.</p> <p>Link: https://youtu.be/l49w4aPyF04</p>
10.	Naziv aktivnosti: MSC debata - Američki predsednički izbori: dve strane iste medalje?	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Debata je bila usmerena na analizu rezultata predsedničkih izbora u Sjedinjenim Američkim Državama i njihove implikacije na učešće SAD-a u procesu dijaloga Beograda i Prištine.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ivan Vujačić, bivši ambasador SR Jugoslavije, Srbije i Crne Gore i Srbije u SAD (2002-2009), 2. Mark Baskin, profesor na Američkom univerzitetu u Prištini, 3. Caleb Waugh, šef odseka za praktične politike, NVO Aktiv <p>Moderator: Ognjen Gogić, politikolog i projektni menadžer u NVO „Aktiv“</p> <p>Datum održavanja: 05.11.2020.</p> <p>Link: https://www.youtube.com/watch?v=Plz3K0DD67Q</p>

11.	<p>Naziv aktivnosti: MSC debata – Nevidljive posledice kovida-19</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Teme debate odnosile su se na uticaj pandemije virusa korona i karantina na mentalno zdravlje stanovništva, njihov efekat na odnose u porodici i potencijalno povećanje stope nasilja, kao i posledice bolesti Covid-19 po decu sa smetnjama u razvoju i njihove staratelje.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biljana Jaredić, doc. dr na katedri za psihologiju Filozofskog fakulteta u Kosovskoj Mitrovici 2. Tijana Simić LaValley, programska direktorka NVO „Žensko pravo“ 3. Ivana Rakić, predsednica udruženja roditelja dece sa smetnjama u razvoju „Podrži me“ <p>Moderator: Marina Jakovljević, psihološkinja i civilna aktivistkinja</p> <p>Datum održavanja: 26.11.2020.</p> <p>Link: https://www.youtube.com/watch?v=Dn8W6z5h9HI</p>
12.	<p>Naziv aktivnosti: MSC debata - Sloboda, demokratija, (ne)pravda: Tri godine od ubistva Olivera Ivanovića</p>	<p>Tema/oblast kojom se bavila: Kako je 16. januara 2021. tačno tri godine od ubistva lidera stranke „Sloboda, demokratija, pravda“ Olivera Ivanovića, tema diskusije su posledice koje je ovaj svirepi čin ostavio na društvo na Kosovu, ali i u Srbiji. Kako je uticao na njegovu demokratičnost, na pluralizam mišljenja, te da li je i koliko danas opasno baviti se politikom? Razgovaralo se i o istrazi o ubistvu, tj. dokle se sa njom stiglo nakon tri godine, kao i da li imamo poverenja u pravosudni sistem koji je vodi.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milivoje Mihajlović, novinar, bivši direktor Radio Beograd 2. Aleksandar Ivanović, advokat, bratanac Olivera Ivanovića <p>Moderator: Ljubica Gojčić, novinarka</p> <p>Datum održavanja: 15.01.2021.</p> <p>Link: https://www.facebook.com/AktivMitrovica/videos/401294707793808</p>

ANEX I – SPISAK I KRATAK OPIS DRUŠTVENIH KLUBOVA ODRŽANIH U CEC GRAČANICA

JANUAR – DECEMBAR 2020

Br.	Organizacija	Aktivnost/Tema/Socijalni Klub Gračanica	Datum	Ukupno
1	FDMC	Mediji/bezbednost novinara. Gosti: 1. Budimir Ničić 2. Dragoljub Petrović Moderator: Goran Avramović	01.02.2020	27
2	FDMC	Posle dve decenije, porodice žrtava očekuju istinu. Gosti: 1. Nora Ahmetaj 2. Bekim Bljakaj 3. Milorad Trifunović 4. Nedjeljko Zejak	13.02.2020	20
3	FDMC	Efektivno upravljanja u opštinama. Gosti: 1. Saša Danić 2. Emilija Redžić	28.02.2020	10
4	FDMC	Zdravstveni sistem u borbi protiv COVID-19 Gosti: 1. Dr Siniša Rašić 2. Dr Boban Stolić 3. Dr Goran Stojković	05.11.2020	4
	FDMC	Proizvedena su 4 kratka video snimka.		
	FDMC	Pružena je tehnička podrška za platformu Zoom za 4 organizacije.		

Ukupno:16

Ukupno učesnika: 61

ANEX II – SPISAK I KRATAK OPIS SVAKE REALIZOVANE EMISIJE U 2020

Realizacija: NGO Aktiv, FDMC i TV Mreza

1	AKTIV	<p>Naziv emisije: Ili-ili</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Ova epizoda posvećena je prognozi odnosa između Prištine i Beograda u 2020. godini, izazovima koje očekuju Kosovo u 2020. godini i projekcijom njihovih rešenja, ali i konstituisanjem skupštine i Vlade Kosova posle vanrednih parlamentarnih izbora.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branimir Stojanović, bivši potpredsednik Vlade Kosova 2. Beljulj Bečaj, politički analitičar <p>Datum emitovanja: 29.01.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=rzACSV6iWhk&t=2s</p>
2	FDMC	<p>Naziv emisije: Stižu (li) dolari?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Ekonomska saradnja u cilju obnove dijaloga i normalizacije odnosa Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dragoljub Draža Petrović – Glavni i odgovorni urednik lista Danas 2. Veton Suroi – Politički analitičar i publicista <p>Datum emitovanja: 05.02.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=cSshD6aZ__8</p>
3	AKTIV	<p>Naziv emisije: Ko je i šta nosi Aljbin Kurti?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Očekivanja i kapaciteti nove Vlade Kosova bila je oblast ove emisije. Teme kojima smo se približnije bavili odnosile su se na kapacitete, izazove i stabilnost nove Vlade Kosova; poziciju Srpske liste i drugih parlamentarnih partija nevećinskih zajednica u novoj vladi i mogućnost „odmrzavanja” dijaloga BG i PR i eventualne perspektive sa novim pregovaračem na čelu Prištine.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ramuš Tahiri, politički analitičar 2. Ljubomir Stanojković, politički analitičar 3. Nenad Radosavljević, direktor RTV „Mir” iz Leposavića <p>Datum emitovanja: 12.02.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=VOvox9z7xLw&t=3s</p>

4	FDMC	<p>Naziv emisije: Reanimacija dijaloga</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Evropska ofanziva u procesu dijaloga - Konferencija u Minhenu, korak napred ili ? ; Da li je susret lidera Zapadnog Balkana i EU u Briselu nesto promenio? ; Da li uslovi Kurtija postavljaju novu barijeru u procesu dijaloga?</p> <p>Gosti: 1.Đorđe Vlajić – Novinar iz Beograda 2.Nedžmedin Spahiu – Profesor političkih nauka</p> <p>Datum emitovanja: 26.02.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=rF-T0DbM3Dk</p>
5	FDMC	<p>Naziv emisije: Ping – pong diplomatija</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Najava Aljbina Kurtija o ukidanju taksi i nastavak dijaloga Prištine i Beograda, Prioriteti Vlade Kosova i srpska zajednica u programu premijera, Uticaj političke nestabilnosti na Zapadnom Balkanu na prilike na Kosovu</p> <p>Gosti: 1. Živojin Rakočević – Novinar 2. Violeta Oroši – Novinar</p> <p>Datum emitovanja: 11.03.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=z02PBr75DYc</p>
6	AKTIV	<p>Naziv emisije: „Razvod” u doba pandemije</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: U emisiji je razmatrano koji su uzroci i šta dalje nakon pada Vlade Aljbina Kurtija. Analizirana je i kriza izvršne vlasti na Kosovu u vreme pandemije virusa korona i mere za sprečavanje širenja virusa na Kosovu i njihov uticaj na demokratiju, ljudska prava i specifična prava nevećinskih zajednica.</p> <p>Gosti: 1. Dušan Janjić, osnivač Foruma za međuetničke odnose 2. Augustin Paljokaj, dopisnik Koha Ditore i Jutarnjeg lista iz Brisela 3. Rada Trajković, direktorka Evropskog pokreta Srba na Kosovu</p> <p>Datum emitovanja: 01.04.2020. Link:https://www.youtube.com/watch?v=hjKoNpgj0s4&t=7s</p>
7	FDMC	<p>Naziv emisije: Kosovo sa zapadne strane</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Govorilo se o odnosu Zapada prema Kosovu u vreme pada vlade i pandemije, ali i političkoj krizi i eventualnom nastavku dijaloga Beograda i Prištine za vreme ili nakon pandemije koronavirusa.</p> <p>Gosti: 1. Bodo Veber, viši saradnik Saveta za politiku Demokratizacije u Berlinu 2. Fljorian Biber, profesor studija Jugoistočne Evrope na Univerzitetu u Gracu 3.Dušan Gajić, dopisnik Radio-televizije Srbije iz Brisela</p> <p>Datum emitovanja: 15.04.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=Ks_XLpQBu-k&t=1371s</p>

8	AKTIV	<p>Naziv emisije: Virus i demokratija</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Proces formiranja nove vlade Kosova i mogućnost nastavka dijaloga sa Beogradom</p> <p>Gosti: 1. Milivoje Mihajlović – Analitičar iz Beograda 2. Ramuš Tahiri – Analitičar iz Prištine</p> <p>Datum emitovanja: 29.04.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=Ihm3BzPyEdc</p>
9	FDMC	<p>Naziv emisije: Šta posle korone?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Obnavljanje spoljnotrgovinske razmene Prištine i Beograda u uslovima izvesne ekonomske krize nakon pandemije</p> <p>Gosti: 1. Nenad Đurđević - Savetnik predsednika Privredne komore Srbije 2. Safet Grdžaliju - Bivši predsednik Privredne komore Kosova 3. Dragiša Mijačić - Izvršni direktor Instituta za teritorijalni i ekonomski razvoj InTER</p> <p>Datum emitovanja: 06.05.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=Ex3obZQcKXk</p>
10	AKTIV	<p>Naziv emisije: Gde je nestala demokratija?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Oblast emisije bila je sužavanje demokratskog prostora u društvu u senci pandemije korona virusa u okviru koje se govorilo o merama zaštite protiv korona virusa kao instrumenta nedemokratskog upravljanja i ulozi civilnog društva u očuvanju demokratije</p> <p>Gosti: 1. Tauljant Hodža, izvršni direktor Kosovske fondacije za civilno društvo 2. Boban Stojanović, politikolog 3. Miodrag Marinković, programski direktor NVO Aktiva</p> <p>Datum emitovanja: 13.05.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=98WloZBTFAQ&t=20s</p>
11	AKTIV	<p>Naziv emisije: Dijalog u svetlu izbora</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Mogućnost nastavka dijaloga Beograda i Prištine u svetlu izbora u Srbiji, potencijalnih na Kosovu i uticaj Zapada na pregovore bila je tema emisije.</p> <p>Gosti: 1. Ljuljzim Peci, izvršni direktor KIPRED-a 2. Milan Antonijević, izvršni direktor Fondacije za otvoreno društvo u Srbiji (OSF) 3. Goran Avramović, glavni i odgovorni urednik RTV Kim</p> <p>Datum emitovanja: 20.05.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=nVEGDwTnyf0&t=24s</p>

12	FDMC	<p>Naziv emisije: Kosovo između legitimizacije i legalizacije</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Vladavina prava na Kosovu između legitimizacije i legalizacije, Pravni i politički aspekti odluke Ustavnog suda Kosova o izboru nove vlade, (Ne)izvesnost nastavka dijaloga Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miodrag Marinković - Programski direktor NVO "AKTIV" 2. Riza Smaka - Profesor ustavnog prava u Prištini 3. Bodo Veber - Viši saradnik Saveta za politiku demokratizacije u Berlinu <p>Datum emitovanja: 03.06.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=udDiO3aVuZI</p>
13	AKTIV	<p>Naziv emisije: Nova vlada, stari izazovi</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: U ovoj emisiji bavili smo se uticajem spoljnopolitičkih sa jedne i unutarpolitičkih faktora, sa druge strane, na nastavak dijaloga BG i PR, a sa akcentom na to ko je lider, a ko fasilitator u pregovorima BG i PR, kao i postoji li spremnost Beograda i Prištine za nastavak pregovora</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agon Malić, politički analitičar 2. Stefan Surlić, politički analitičar <p>Datum emitovanja: 10.06.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=9allowepSs0</p>
14	FDMC	<p>Naziv emisije: Šta će pisati u Sporazumu?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Mogućnost postizanja sveobuhvatnog sporazuma u ovoj godini</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatjana Lazarević - Urednica portal Kossev 2. Dušan Janjić - Politički analitičar iz Beograda 3. Beljulj Bečaj - Politički analitičar iz Prištine <p>Datum emitovanja: 17.06.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=xFEXlaWNVdc</p>
15	AKTIV	<p>Naziv emisije: Između dva koloseka</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Inteziviranje evropske politike prema Kosovu neposredno pred sastanak delegacija Beograda i Prištine u Beloj kući bila je oblast emisije. Teme u sklopu kojih se razgovaralo odnosile su se na dvostruke koloseke za Kosovo koji SAD i EU trasiraju, a u susret sastanku u Vašingtonu.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jelena Milić, direktorka Centra za evroatlantske studije u Beogradu 2. Ramuš Tahiri, politički analitičar 3. Lazar Rakić, programski rukovodioc mitrovačkog Centra za medijaciju <p>Datum emitovanja: 27.06.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=YCGSLbU8SnE&t=1209s</p>

16	FDMC	<p>Naziv emisije: ZSO – Kamen zajedničkog spoticanja</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Asocijacija/Zajednica opština sa srpskim većinskim stanovništvom na Kosovu (ZSO) – Kamen spoticanja u pregovorima između Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borko Stefanović - Bivši šef pregovaračkog tima Srbije u Briselu 2. Goran Avramović - Glavni i odgovorni urednik RTV Kim 3. Ramuš Tahiri - Politički analitičar iz Prištine <p>Datum emitovanja: 21.10.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=7semqdfaG28</p>
17	AKTIV	<p>Naziv emisije: Normalizacija na dva koloseka</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Epizoda je posvećena temi dva paralelna procesa koji za Prištinu i Beograd traseraju Vašington i Brisel i normalizacijom odnosa u svetlu predstojećih američkih izbora.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bodo Veber, viši saradnik Saveta za politiku Demokratizacije u Berlinu 2. Ljulzim Peci, politički analitičar i izvršni direktor KIPRED -a 3. Miodrag Marinković, programski direktor NVO Aktiva <p>Datum emitovanja: 14.10.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=xfrmWb_7v0I&t=3s</p>
17	FDMC	<p>Naziv emisije: ZSO – Kamen zajedničkog spoticanja</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Asocijacija/Zajednica opština sa srpskim većinskim stanovništvom na Kosovu (ZSO) – Kamen spoticanja u pregovorima između Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borko Stefanović - Bivši šef pregovaračkog tima Srbije u Briselu 2. Goran Avramović - Glavni i odgovorni urednik RTV Kim 3. Ramuš Tahiri - Politički analitičar iz Prištine <p>Datum emitovanja: 21.10.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=7semqdfaG28</p>
18	AKTIV	<p>Naziv emisije: Da li je ustav biblija?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Koje su pravne prepreke u ustavima Srbije i Kosova u implementaciji dosadašnjih briselskih sporazuma između Prištine i Beograda i kako ih prevazići bila je tema ove epizode. Specifičnije, govorilo se o pravnim i političkim aspektima promene ustava na Kosovu i u Srbiji</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milan Antonijević, direktor Fondacije za otvoreno društvo u Srbiji 2. Ehat Miftaraj, direktor Kosovskog pravnog instituta 3. Dragiša Mijačić, direktor Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj <p>Datum emitovanja: 28.10.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=N4fhtqpiZbw</p>

19	FDMC	<p>Naziv emisije: Asocijacija/Zajednica: Pro et contra</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Za i protiv osnivanja Asocijacije/Zajednice opština sa srpskim većinskim stanovništvom na Kosovu</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tanja Vujisić - Novinarka radio Beograda iz Mitrovice 2. Beljulj Bečaj - Politički analitičar iz Prištine 3. Isak Vorgučić - Direktor RTV Kim <p>Datum emitovanja: 04.11.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=6qQdGK5azJw</p>
20	AKTIV	<p>Naziv emisije: PR-BG Mogući scenariji</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: U ovoj epizodi napravili smo osvrt na podizanje optužnica za ratne zločine protiv kosovskih zvaničnika pred Specijalizovanim većima u Hagu i rezultate predsedničkih izbora u SAD. Takođe, razgovaralo se i o mogućim scenarijima za formiranje Asocijacije / Zajednice srpskih opština u svetlu novih političkih okolnosti.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milivoje Mihajlović, novinar i urednik 2. Adriatik Keljmemdi, direktor Kljan Kosova 3. Tatjana Lazarević, urednica KoSSev-a <p>Datum emitovanja: 11.11.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=y-o804Sddoc&t=8s</p>
21	FDMC	<p>Naziv emisije: Normalizacija - On hold</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Odnosi Prištine i Beograda, sudbina nestalih i raseljenih u kontekstu podizanja optužnice protiv pripadnika bivše OVK</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Donika Emini - Direktorka platforme CiviKos 2. Stefan Surlić – Politikolog iz Beograda 3. Ognjen Gogić – Politikolog, NVO AKTIV <p>Datum emitovanja: 18.11.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=sPd7x7MPPZc</p>
22	AKTIV	<p>Naziv emisije: Suočavanje sa prošlošću</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Suočavanje sa prošlošću bio je naziv emisije koja se bavila sudbinom nestalih i raseljenih, podizanjem optužnica protiv pripadnika bivše OVK i početkom rada Specijalizovanih veća Kosova u svetlu normalizacije odnosa Prištine i Beograda.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bekim Bljakaj, izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo (HLC) u Prištini 2. Ivan Đurić, programski direktor Inicijative mladih za ljudska prava (YIHR) u Beogradu 3. Jovana Radosavljević, izvršna direktorka Nove društvena inicijativa (NSI) i članica Pripremnog tima Komisije za pomirenje <p>Datum emitovanja: 25.11.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=hsns10oEgvA&t=4s</p>

23	FDMC	<p>Naziv emisije: Ima li pravde za žrtve?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Nestali i raseljeni za vreme i nakon sukoba na Kosovu u procesu normalizacije odnosa Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veljko Odalović - Šef delegacije Srbije u dijalogu zadužen za pitanje nestalih 2. Ibrahim Makoli - Šef delegacije Kosova u dijalogu zadužen za pitanje nestalih 3. Ivana Žanić - Izvršni direktor Fonda za humanitarno pravo u Beogradu <p>Datum emitovanja: 02.12.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=-Y_Egf6HvOE</p>
24	AKTIV	<p>Naziv emisije: Normalizacija pod lupom</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: U ovoj epizodi govorili smo o tome kako na normalizaciju odnosa Prištine i Beograda gledaju političke elite u Prištini i Beogradu, a kako građani Kosova i Srbije.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milica Andrić Rakić, novinarka KoSsev-a i dopisnica Dojče velea 2. Marko Savković, izvršni direktor Beogradskog fonda za političku izuzetnost 3. Agon Malići, politički analitičar <p>Datum emitovanja: 09.12.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=IJTAXNss0Gk</p>
25	FDMC	<p>Naziv emisije: Šta donosi Bajden?</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Uticaj SAD-a na normalizaciju odnosa Prištine i Beograda</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mark Baskin - Profesor na Američkom Univerzitetu na Kosovu 2. Jeta Krasnići - Kosovski Demokratski Institut 3. Boško Jakšić - Novinar i analitičar iz Beograda <p>Datum emitovanja: 16.12.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=LgGaBkV79ic</p>
26	AKTIV	<p>Naziv emisije: Normalizacija iz ugla EU</p> <p>Tema/oblast kojom se bavila: Aktuelni odgovor Evropske unije na proces normalizacije odnosa između Beograda i Prištine i eventualna koordinacija procesa sa novom američkom administracijom bila je oblast emisije. U okviru nje bavili smo se mogućnošću postizanja sveobuhvatnog sporazuma u okvirima dijaloga pod vođstvom EU i usklađenošću evropske i američke posredničke pozicije u procesu pregovora između Beograda i Prištine.</p> <p>Gosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dragan Đukanović, direktor Centra za spoljnu politiku 2. Fljorian Biber, direktor Centra za studije jugoistočne Evrope na Univerzitetu u Gracu 3. Agron Bajrami, glavni i odgovorni urednik Koha ditore <p>Datum emitovanja: 23.12.2020. Link: https://www.youtube.com/watch?v=nO3PBelvREE</p>

ANEX III – SPISAK OP-ED TEKSTOVA OBJAVLJENIH NA PORTALU

Naslov: Ko to tamo peva
 Autor: Veton Suroi
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/ko-to-tamo-peva.html>
 Datum objave: 07.04.2020
 Broj pregleda: (793) – 11.01.2021.

Naslov: Je l' išta bilo?
 Autor: Bodo Veber
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/je-l-ista-bilo.html>
 Datum objave: 13.04.2020
 Broj pregleda: 1159 – 11.01.2021

Naslov: Dijalog na respiratoru: Može li mu Lajčak dati novi život?
 Autor: Augustin Paljokaj
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dijalog-na-respiratoru-moze-li-mu-lajcak-dati-novi-zivot.html>
 Datum objave: 20.04.2020
 Broj pregleda: 787 – 11.01.2021

Naslov: Kosovska energetska nezavisnost - dobra ili loša vest?
 Autor: Dragiša Mijačić
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosovska-energetska-nezavisnost-dobra-ili-losa-vest.html>
 Datum objave: 23.04.2020
 Broj pregleda: 729 – 11.01.2021.

Naslov: Koronavirus i borba EU za promenu imidža u regionu
 Autor: Augustin Paljokaj
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/koronavirus-i-borba-eu-za-promenu-imidza-u-regionu.html>

Datum objave: 27.04.2020
 Broj pregleda: 2073 – 11.01.2021.

Naslov: Civilno društvo i dan posle pandemije
 Autor: Taulant Hodža
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/civilno-drustvo-i-dan-posle-pandemije.html>
 Datum objave: 05.05.2020
 Broj pregleda: 916 – 11.01.2021.

Naslov: Saradnja, saradnja, saradnja*
 Autor: Nenad Đurđević
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/saradnja-saradnja-saradnja.html>
 Datum objave: 07.05.2020
 Broj pregleda: 831 – 11.01.2021.

Naslov: Kosova virus
 Autor: Draža Petrović
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosova-virus.html>
 Datum objave: 08.05.2020
 Broj pregleda: 1182 – 11.01.2021.

Naslov: Kosovo u potrazi za minimalnim konsenzusom
 Autor: Agon Malići
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosovo-u-potrazi-za-minimalnim-konsenzusom.html>
 Datum objave: 11.05.2020
 Broj pregleda: 1093 – 11.01.2021.

Naslov: Jezik i korona: Ostalo je ćutanje
 Autor: Anđelka Ćup
 Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/jezik-i-korona-ostalo-je-cutanje.html>
 Datum objave: 15.05.2020
 Broj pregleda: 828 – 11.01.2021.

Naslov: Kosovo i EU: Neuzvrćena ljubav i cena „naućenih lekcija“

Autor: Augustin Paljokaj

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosovo-i-eu-neuzvrćena-ljubav-i-cena-naucenih-lekcija.html>

Datum objave: 18.05.2020

Broj pregleda: 918 – 11.01.2021.

Naslov: Kosovska energetska nezavisnost i (ne)uspeh politickog dijaloga

Autor: Bodo Veber

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosovska-energetska-nezavisnost-i-neuspeh-politickog-dijaloga.html>

Datum objave: 22.05.2020

Broj pregleda: 1057 – 11.01.2021.

Naslov: Pojedinać, porodica i mentalno zdravlje u doba korone

Autor: Aleksandra Dimitrijević

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/pojedinać-porodica-i-mentalno-zdravlje-u-doba-korone.html>

Datum objave: 24.05.2020

Broj pregleda: 1887 – 11.01.2021.

Naslov: Pogled iz Beograda: Politickari vole krize

Autor: Slobodan Georgiev

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/pogled-iz-beograda-politicari-vole-krize.html>

Datum objave: 25.05.2020

Broj pregleda: 624 – 11.01.2021.

Naslov: Prića o Balkanu: Svi u istom ili svako u svom ćamcu?

Autor: Panajota Bercima (Panajota Bert-sima)

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/>

analiza/prica-o-balkanu-svi-u-istom-ili-svako-u-svom-camcu.html

Datum objave: 29.05.2020

Broj pregleda: 695 – 11.01.2021.

Naslov: Pandemija "testirala veze" EU i Zapadnog Balkana

Autor: Dejvis Caka (Nteivis Tsaka)

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/pandemija-testirala-veze-eu-i-zapadnog-balkana.html>

Datum objave: 01.06.2020

Broj pregleda: 1343 – 11.01.2021.

Naslov: Ustavni sud Kosova i kvadratura kruga

Autor: Bodo Veber

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/ustavni-sud-kosova-i-kvadratura-kruga.html>

Datum objave: 03.06.2020.

Broj pregleda: 1267 – 11.01.2021.

Naslov: Kosovske paralelne ravni

Autor: Đorđe Vlajić

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kosovske-paralelne-ravni.html>

Datum objave: 05.06.2020.

Broj pregleda: 650 – 11.01.2021.

Naslov: Utvrditi granice ljudskog pritiska na prirodu

Autor: Jelena Đokić

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/utvrditi-granice-ljudskog-pritiska-na-prirodu.html>

Datum objave: 07.06.2020.

Broj pregleda: 856 – 11.01.2021.

Naslov: "Dogovor muškaraca" ispred demokratije

Autor: Špetim Gaši

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dogovor-muskaraca-ispred-demokratije.html>

Datum objave: 08.06.2020.

Broj pregleda: 967 – 11.01.2021.

Naslov: Zašto su zakazali kosovski mediji u slučaju Škeljzena Gašija?

Autor: Una Hajdari

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/zasto-su-zakazali-kosovski-mediji-u-slucaju-skeljzena-gasija.html>

Datum objave: 15.06.2020.

Broj pregleda: 650 – 11.01.2021.

Naslov: Humanitarna pomoć kao demonstracija meke moći

Autor: Dejvis Caka

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/humanitarna-pomoc-ka-demonstracija-meke-moci.html>

Datum objave: 19.06.2020.

Broj pregleda: 676 – 11.01.2021.

Naslov: Dijalog u raljama novog svetskog neporetka

Autor: Bodo Veber

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dijalog-u-raljama-novog-svetskog-neporetka.html>

Datum objave: 20.06.2020.

Broj pregleda: 1046 – 11.01.2021.

Naslov: Dijalog Srbije i Kosova: Nema šargarepe, pa nema ni štapa

Autor: Miodrag Marinković

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dijalog-srbije-i-kosova-nema-sar-garepe-pa-nema-ni-stapa.html>

Datum objave: 24.06.2020.

Broj pregleda: 902 – 11.01.2021.

Naslov: Nevidljivi ljudi i njihovi „incidenti“ u pandemiji i mimo nje

Autor: Jelena Petković

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/nevidljivi-ljudi-i-njihovi-incidenti-u-pandemiji-i-mimo-nje.html>

Datum objave: 28.06.2020.

Broj pregleda: 856 – 11.01.2021.

Naslov: Dvojezičnost na Kosovu – više od simbolike, manje od realnosti

Autor: Ognjen Gogić

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dvojezicnost-na-kosovu-vise-od-simbolike-manje-od-realnosti.html>

Datum objave: 29.06.2020.

Broj pregleda: 900 – 11.01.2021.

Naslov: Civilno društvo u dijalogu BG i PR: Veliki potencijal, mali uticaj

Autor: Marko Savković

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/civilno-drustvo-u-dijalogu-bg-i-pr-veliki-potencijal-mali-uticaj.html>

Datum objave: 13.07.2020.

Broj pregleda: 599 – 11.01.2021.

Naslov: Dijalog o strahu od kompromisa

Autor: Cvijetin Milivojević

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/dijalog-o-strahu-od-kompromisa.html>

Datum objave: 31.07.2020.

Broj pregleda: 870 – 11.01.2021.

Naslov: Šta je potpisano u Beloj kući?

Autor: Dušan Milenković

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/sta-je-potpisano-u-beloj-kuci.html>

Datum objave: 11.09.2020.

Broj pregleda: 504 – 11.01.2021.

Naslov: Od Briselskog sporazuma do Vašingtonskog dogovora
Autori: Milan Krstić i Stevan Nedeljković
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/od-briselskog-sporazuma-do-vasingtonskog-dogovora.html>
Datum objave: 23.09.2020.
Broj pregleda: 627 – 11.01.2021.

Naslov: Nastava na daljinu iz ugla školskog psihologa
Autor: Valentina Nikolić
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/nastava-na-daljinu-iz-ugla-skolskog-psihologa.html>
Datum objave: 25.09.2020.
Broj pregleda: 1461 – 11.01.2021.

Naslov: Vučić, Hoti i „Trampovo jezero“
Autor: Fadilj Ljepaja
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/vucic-hoti-i-trampovo-jezero.html>
Datum objave: 01.10.2020.
Broj pregleda: 407 – 11.01.2021.

Naslov: Izgradnja mira na Kosovu
Autor: Dejvid L. Filips
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/izgradnja-mira-na-kosovu.html>
Datum objave: 20.10.2020.
Broj pregleda: 541 – 11.01.2021.

Naslov: Vašingtonski ne-sporazum, Trampovo jezero i ZSO
Autor: Bodo Veber
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/vasingtonski-nesporazum-trampovo-jezero-i-zso.html>
Datum objave: 24.10.2020.
Broj pregleda: 990 – 11.01.2021.

Naslov: ZSO: Uspeh albanskih pregovarača
Autor: Boško Jakšić
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/zso-uspeh-albanskih-pregovaraca.html>
Datum objave: 04.11.2020.
Broj pregleda: 886 – 11.01.2021.

Naslov: Kritička revizija istorije pretpostavka normalizacije odnosa
Autor: Škeljzen Gaši
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/kriticka-revizija-istorije-pretpostavka-normalizacije-odnosa.html>
Datum objave: 06.11.2020.
Broj pregleda: 419 – 11.01.2021.

Naslov: O dijalogu se govori, ali on nikada nije počeo
Autor: Petar Ristanović
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/o-dijalogu-se-govori-ali-on-nikada-nije-pocao.html>
Datum objave: 13.11.2020.
Broj pregleda: 885 – 11.01.2021.

Naslov: Da li će DFC finansirati izgradnju Autoputa mira?
Autor: Dragiša Mijačić
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/da-li-ce-dfc-finansirati-izgradnju-autoputa-mira.html>
Datum objave: 18.11.2020.
Broj pregleda: 501 – 11.01.2021.

Naslov: O bezbednosti Srba na Kosovu iz perspektive Beograda
Autor: Marko Savković
Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/o-bezbednosti-srba-na-kosovu-iz-perspektive-beograda.html>

Datum objave: 20.11.2020.

Broj pregleda: 494 – 11.01.2021.

Naslov: O Fondu za razvoj severa Kosova

Autor: Dragiša Mijačić

Link: <https://www.radiokim.net/vesti/analiza/o-fondu-za-razvoj-severa-kosova.html>

Datum objave: 30.11.2020.

Broj pregleda: 419 – 11.01.2021.

Ukupno objavljeno: 40 tekstova na dan
11.01.2021.

